

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

Leidžia Kanados Lietuvių Centro Taryba.
Published by the Lithuanian League of Canada.
Authorized as second class mail, Post Office Department, Ottawa.
Adresas: 3A — 4th Ave, Ville Lasalle, Montreal, P. Q. Canada.

NAUJAIS 1951 METAIS NUOŠIRDŽIAI LINKIME

KAD VISIEMS MŪSŲ MIELIEMS SKAITYTOJAMS, BENDRADARBIAMS, PLATINTOJAMS IR VISIEMS VISAME PASAULY, KAIP IR LIETUVOJE, ESANTIEMS LIETUVIAMS IŠPILDYTŲ VISI GERIAUSIEJI TROŠKIMAI IR NAŠIAI APVAINIKUOTOS GRAŽIOSIOS VILTYS

Dirbkime Didžiajam Tikslui ir tikėjime

SAKO ĮGALIOJAS N. LIETUVOS MINISTERIS VAŠINGTONE.

Lietuviams, išsisklaidžius koncentruojasi Vašingtone ir siems po visą žemės rutulį, gy New York'e. Lietuviams rūpi visi politiniai klausimai klausimais „Nepri. Liet.“ mai, kurie dabar didelė dalimiredaktorius kreipėsi į tuos reik-

kiaus vairuojantį ir iš arti sekančią N. Lietuvos atstovą JAV min. P. Žadeikį. Į eilę patiektų klausimų min. p. Žadeikis atsakė:

— Nors J. T. seimo darbai vos tik tępusio, betgi, atsišpaudamas į Tamstos spalį 9 d. laišką, šiuomi norėčiau kaiti paaiškinti Jūsų bendruomenės lietuviams rūpimais klausimais: Kas mūsų daroma 5-mejungtinių Tautų parlamente (Assembly) New York'e, ir ko galima iš viso to tikėtis?

1. Dar gerokai prieš susirenkant šiai penktajai Jungtinių Tautų asamblėjai, pasitarimų ir susirašinėjimo keliu buvo nusistatyta ir dar kartą kreiptis į Jungtines Tautas, tuo būdu primenant šios organizacijos nariams ir viso pasaulio žmonijai, kad 1940 metais sovietų agresijos Lietuvai padaryta skriauda tebėra neatitaisyta, nepriklausomybė neatstatyta, ir kad padaryta Lietuvai žaizda tebėra atvira, nes tauta tebėra žudoma deportavimais ir

POLITINIS VEIDRODIS

pagal
naujausį NEWSWEEK periskopą
— Rašo Br. Aušrotas —

Allen Dulles į žvalgybą Daugiau tiesos negu vaizduotės
1949 m. pirmąkart JT brig. gen. Carlos P. Romulo rengia spaudai romaną apie J. T. vidaus gyvenimą. Anksčiau Romulo yra buvęs žurnalistas ir 1941 m. laimėjo Pulitzer premiją už straipsnius, nusakančius karą Pacifike.

Iš Tol. Rytų

Indonezijoje dingio be pėdsakų didžiausios opiumo atsargos. Japonai, kurie opiumą su rinko, apleidami salas, jį ten paliko.

Sąjungininkai uždraudė japonams išleisti Erskine Caldwell romanus: „Tabacco Road“, „Journeyman“ ir „God's Little Acre“. Kontrolinių organų nuomone, šios knygos ne palankioje šviesoje vaizduoja Amerikos gyvenimą.

Velniškai galvoja maskviškiai

Trumano - Attlee susitikimas už geležinės sienos sutiktas labai nepalankiai. Varšuvoje viename komunistų bloko susirinkime sovietų delegatas pareiškė, kad esą nelogiška, jog Amerika suteiktų pirmumą Europai, būdama taip giliai įsi velusi Azijoje. Pagal šio ruso prielaidą, esąs išdirbtas naujas strategiškas planas, o komunistų kaktas esąs tik maglopūtis.

Iš užsienų

Atsakingi JAV pareigūnai yra sukrėsti didžiu Korejoje patiriamu turkų nuostoliu, kurie galį žymiai paveikti turkų morale. Yra intasi ypatingų priemonių sustiprinti JAV padėčiai šiame gyvybiškai svarbiame bastione.

— Italijos komunistai privaičiai sveikina Neofašistinio judėjimo narius, stojančius į komunistų partiją, nes Neofašistų partija yra uždrausta. Vienam šios partijos sutaria: jos lygiai nekenčia De Gaspari vyriausybės.

Iš Vokietijos

Vakary Berlyno burmistras Reuter, kuris normaliai per rytų zoną keliaudavo automobiliu, pakeitė jį lektuvu, po to, kai rytų Vokios valdžia išleido dekratą, kad kiekvienas vokietis, skatinas apsiginklavimą, galis būti nubaustas mirties bausme. Vakary Vokietijos pareigūnai didžiai susirūpinę, kad prancūzų Svetimšalių Legijono narių didžioji pusė, dabar tarnaujanti Indo - Kinijoje, yra vokiečiai. Jie geriau norėtų, kad šie legionieriai gintų savo faterlandą.

Spaus Egiptą

Vašingtonas galis iškišti į Britanijos ir Egipto nesantį. Esą jau paruoštos smulkmenos, kurios užtikrintų tarptautinį kompromisą, patenkinantį Egipto nacionalistus ir užtikrinantį Suez kanalo saugumą.

Sviesesnės dienos Čiangui.

Naujasis JAV Kongresas būsiąs daug palankesnis Čiang Kai-šeko atžvilgiu. Šis signalas buvęs duotas senatoriaus Knowland'o pataisa, kuri leistų suteikti tiek pat milijonų Čiangui, kiek ir buvę suteikta Titui, tačiau naujame Senate neturesiā įtakos neišrinkti senatoriai tai sukludę.

Lietuvos Kultūros ir Karo muziejus su bokštu, kuriame yra Amerikos lietuvių Nepriklausomai Lietuvai padovanotas Laisvės Varpas. Šiame bokšte yra varpų muzika, kuri automatiškai groja giesmę „Marija, Marija“ ir Lietuvos Himną „Lietuva, Tėvyne mūsų“. Muziejaus sodely yra Lietuvos Nežinomojo Kareivio kapas ir paminklas kritusiems už Lietuvos laisvę ir Nepriklausomybę. Kasmet didelės minios žmonių susirinkdavo muziejaus sodely ir aplinkinėse gatvėse susitikti Naujųjų Metų. Prieš pat 12 valandą nakties kas nors pasakodavo sveikinimo žodį, išmušus 12 valandai nakties, muziejaus bokšto varpai grodavo Lietuvos Himną ir į padanges pasipildavo tūkstančiai raketų, o Laisvės Varpas tuo metu skambindavo linkėjimus laimingai Lietuvos atečiai. Atgavus amžinąją sostinę — Vilnių, panašios apeigos būdavo Gedimino kalne, kame iš bokšto trimtuodavo trimitininkai, o trimtyų garsai skriedavo per Vilniaus miesto bokštus ir aidėdavo ties Katedra Šventaragio slėnyje.

Okupantams užgrobus Lietuvą, užgesyta amžinoji ugnis prie už Lietuvos laisvę kritusiųjų paminklo; nuo Karo Muziejaus bokšto nuplėšti metaliniai Lietuvos kupigaiškių barajfelai; iš Karo muziejaus pašalinti istoriniai Lietuvos pavcisklai, o Gedimino kalno bokšte iškabinta Rusijos vėliava. Ir patys miestai knibždėte knibžda okupantais rusais, kurie siurbia Lietuvos darbo žmonių kraują.

Kinijos ultimatus JT Organizacijai

TRYŠ REIKALAVIMAI, KURIE IŠ PAGRINDŲ GRIAUNA BET KOKIO SUSITARIMO GALIMYBES.

Paskutinėmis dienomis, nors jos sutapo su didžiosiomis švėtėmis — Kalėdomis, kurios su trukdė dalinį oficialinių reikalų svarstymą, vis dėlto žymiai paaiškėjo tarptautinė padėtis. Tiesa, ta padėtis buvo pernelyg aiški ir prieš tai, tačiau politinė tradicija tartum reikalavo viešojo oficialumo. Dabar jau ir tai yra.

Komunistinės Kinijos atsakymas į Jungtinių Tautų Organizacijos Trijų komisijos klausimus dėl karo paliaubų Korejoje, atvirai sakant, yra komunistinės Kinijos ultimatus Jungtinių Tautų Organizacijai.

Jis turi tik tris punktus: 1. Jungtinių Tautų Organizacija turi tuojau išvesti iš Korejos karo jėgas; 2. Amerika tuojau turi atblokuoti Formozos salą, ir 3. Komunistinė Kinija turi būti priimta Jungtinių Tautų Organizacijon.

Trumpi, bet aiškūs formulavimai: Jungtinės Tautos turi kapituluoti prieš komunistinę Kiniją ir, žinoma, sovietinę Rusiją. Keisčiausia, gal, ir nelogiškiausia, kad Kinijos komunistai reikalauja išleisti Kiniją į organizaciją, kuri jų pačių būtų suniekinta ir suniveliuota.

Ar Jungtinių Tautų Organizacija gali tokį ultimatumą priimti?

Žinoma, begali būti tik tai vienas atsakymas: — ne.

Kinijos komunistai, kurių galvą sudaro Maskva, numatydami tokį atsakymą, žinoma nei nesiruošė kokioms nors paiauboms. Jie į Koreją veža naujas jėgas ir Korejos fronte koncentruoja naujas divizijas, kurios JTO karo jėgų klijamos, kaip jėgai nuo pjaunamo-

sios mašinos. Bet gi Kinija žmonių turi, ir Maskvai jų ne kiek negaila.

Akivaizdoje šitokių faktų, Jungtinių Tautų Organizacijos valstybėms belieka tikslai gintis nuo agresijos: belieka tikslai mobilizuotis. Tai ir daroma.

Vakary pasaulis sparčiai ruošiasi gintis.

Į Japoniją, kuriai sovietų agresija grėsia pavojais, vežamos naujos karinės jėgos. Vakary Europa susitarė galutinai gintis kolektyviniu būdu ir bendros kariuomenės vadu paskyrė garsų gen. Eisenhowerį. Amerika paspartintu būdu ginkluojasi, ir ruošiasi atremti bet kokį išveržimą į Amerikos kontinentą.

Be to, Amerika stengiasi, kiek galedama, padėti gintis ir visam kitam laisvajam pasauliui. Šiomis dienomis

JAV pasirašė karinės pagalbos paktą su laisvomis Indokinijos valstybėmis — Vjetnamu, Laosu ir Kambodža, kurios prieš tai oficialiai susitarė su Francūzija dėl visiškos nepriklausomybės.

Vakary Vokietija jau oficialiai pasisakė, kad ji būtinai ginsis nuo užpuolimo drauge su visa vakarine Europa ir, gindamasi, sieks visos Vokietijos vienybės.

Kadangi organizavimasis pasipriešinti Maskvos ruošiamai agresijai yra visiškai atviras ir aiškus, tai Maskva paskutiniū metu pradėjo ypač nervintis. Todėl, matydama, kad kiekviena diena eina jos nenaudai, galimas dalykas neišlaikys pusiausvyros ir griebsis naujų provokacijų ir greičiau pradės puolimą.

Silpniausio pasipriešinimo vietos,

kaip, pav., Iranas tą labai jaučia ir todėl min. pirm. Ali Razmara išakė Irano kariuomenei budėti pasirengusiai kautis už laisvę ir nepriklausomybę — priešintis agresijai.

Tarptautinė spauda ypač aukštai vertina Europos valstybių bendrą susitarimą ir jo pasekmeje sudarymą bendros milijoninės kariuomenės. Kolektyvius gyrimasis tikrai yra vienas stambiausių tarptautinių pasukiniųjų laikų įvykių. Ir padariniai jo bus dideli. Tai gailina geras ir mūsų viltis.

JTO PERSIKĖLĖ Į SAVO NAMUS

New York'e Jungtinių Tautų Organizacijai jau pastatyti nuosavi namai, kurių statybai Rockefelleris davė 50 milijonų dolerių, ir JAV vyriausybė paskyrė 65 milijonus. JTO namai turi 39 aukštus.

Vajus „N. L.“ bustinei

„N. Lietuvos“ redakcija ir spaustuvė jau neturi patalpų. Kad darbą galima būtų plėsti, KLCT ir Spaudos bendrove „Nepriklausoma Lietuva“ statybos reikalams paskelbė 3.000 dolerių vajų. Džiugu, kad eilė tautiečių jau atsiliopė ir jau prisijungė „NL“ bendrovės šėry - akcijų, statybos reikalams, pikimams. Štai ir jų sąrašo tęsinys:

NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS NAMO STATYBOS darbai tęsiasi. Baigiamos kalti medinės formos ir šeštadienį bus išlietas rūšio betonas.

Deja statybai, skubiai reikalingi pinigai, kurių laukiame iš mielių lietuviškosios spaudos išliuli — Skaitytojų, Platin-tojų ir visų Tautiečių, kuriuos

Korejoje vienas frontas.

Korejoje JTO jėgos iš siaurės jau visai pasitraukė. Iš Hungnam uosto, kuris yra šiauriniame rytų Korejos krante, laivais išvežta: apie 50.000 karių, 8.000 tankų, apie 30.000 pabėgėlių. Kas negalėjo būti išvežta, bet kuo galėtų pasinauti priekais, sunaikinta.

Tokiū būdu Korejoje sudarytas vienas apsigynimo frontas.

Kinų komunistų siunčiamos kinų divizijos koncentruojamos prieš pietinę Koreją, ypač ties Kaesongu ir Chuncheonu, kurie yra jau į pietus nuo 38 lygiagrečių. Tai yra taikoma prieš Korejos sostinę Seaulą, kuris evakuojamas.

JTO karo vadovybė turi didelį nuostolį, nes auto katastrofoje užsimušę žymus karo vadas gen. Walkers.

Karas Indokinijoje. Žinios iš Saigono praneša, kad Kochinchinos provincijoje kovos baigtos, nes Vjetnamo kariuomenė komunistinius „su kilelius“ visiškai sumušė. Bet komunistai laikosi dar kitose srityse.

SVARBŲ PASITARIMAI Amerikoje

Gruodžio 27 dieną Trumanas turi nepaprastai svarbią

Vajus „N. L.“ bustinei

86. Bugailiškis Justas iš Coptown, Ont. ... 10,—
87. Norkeliūnas Albertas iš Montrealeo ... 20,—
88. Lukošius Juozas iš Montrealeo ... 10,—
89. Raciborskas Albinas iš Čikagos ... 20,—
Ačiū tautiečiams už atsiliopimą ir malonias prašome atsiliopinti ir visus malonius „NL“ skaitytojus.

Sp. b-ve „NL“ ir KLCT.

maloniai prašome pirkti akcijų - šėry. Kiekviena jų tikrai 10 dolerių. Namams pastatyti reikia 300 šėrininkų, o dabar turime dar tik 89. Kas skubiai duoda — dvigubai duoda!

Sp. b-ve „NL“.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

INDEPENDENT LITHUANIA

Redaktorius Jonas Kardelis

Redaguojama bendradarbiaujant Redakcinei Kolegijai.
3A Fourth Ave., Ville Lasalle, Montreal, P. Q., Canada
Telefonas: TR. 9735

Prenumerata metams:	Yearly Subscription Rates
Kanadoje	\$ 4.00
Užsieny	4.50
Australijoje	5.00
Teksto ciutė	15 ct.
Adresų pakeitimas 25 ct. (smuikiais pašto ženklais)	
Ilgalaikiai skelbimai, pagal susitarimą gauna nuolaidų.	

„Nepr. Lietuva“ nuo Naujųjų Metų padidinama

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS

mielus ir nuoširdžius bendradarbius ir skaitytojus maloniai prašo į 1951 metų vėjus taktą. Teneheka Kanadoje nė vieno lietuvių, kuris neskaitytų Nepriklausomos Lietuvos.

yra bendruomeninis visų Kanados lietuvių laikraštis, nežiūrint jų politinių, religinių ir kitokių nusistatymų, todėl ypač brangina visų lietuvių taktą, nes tikta bendromis jėgomis galima atsiekti visiems rūpimų ir brangių tikslų.

tiki, kad visi sąmoningi lietuviai ją skaitys 1951 metais, ypač, kad „Nepriklausoma Lietuva“ nuo Naujųjų Metų padidinama.

kaina metams 4 dol., Australijoje 5 dol., kitur 4,50. Adresas: 3A — th Ave, Ville Lasalle, Montreal, P. Q.

Pasikalbėjimas su igaliotu Lietuvos ministru P. Žadeikiu

(Atkelta iš 1 pusl.)

Oficialūs Pabaltijo valstybių atstovai ir Pabaltijo tautų organizacijos įvairiomis progromis kreipėsi į Jungtines Tautas — kaip į reprezentatyviškiausią tarptautinį organą, prašydami sustabdyti arba bent vieną to Jungtinių Tautų narių iširti barbariškus veiksmus, vykdomus Pabaltijo valstybėse.

Iki šiol Jungtinės Tautos jokių priemonių tuo atžvilgiu nesiėmė.

Furmuo, kaip ir šioje penktoje Asamblėjoje, siekiama Lietuvos klausimą suaktyvinti, apeliuojant į žmonijos sąžinę, nors pats Lietuvos bylos klausimas Asamblėjos dienotvarkėje ir nefiguruoja. Bet iki šiol paiankių sąlygų toje tarptautinėje įstaigoje mums dar nebuvo. Akyvaizdoje to fakto, kad ryšium su Korejos įvykiais ir pačioje JT organizacijoje vyksta svarbių pasitarimų, kurie siekia Asamblėjai teikti galios būti aukščiausiuoju tarėju taikos ar karo klausimuose, Sovietų įsigalėjimas Lake Success pažabojamas; ir mūsų ligšiolinė laukimo taktika turi pagrindo; o mažųjų tautų reikšmė JT Asamblėjoje nemažėja, bet vis eina tvirtyn. Atskiri organizacijos nariai pradeda labiau ir labiau įsitikinti, kad norint suprasti sovietų agresijos metmenis, reikia akyliau išsižiūrėti, kas ir kaip atstiko su Pabaltijo valstybėmis 1940 m. ir kas ten darosi dabar. Paminėjus Koreją, mūsų notoje sakoma:

Dėl to paties Sovietų ekspansionizmo įvyko ir Pabaltijo krizė 1940 metais, ypatingai kai 1939 m. Sovietų Sąjunga ir naciškoji Vokietija padavė vieną kitai rankas piktai konspiracijos draugystei.

Okupacijos ir aneksijos „teisėtumas“ buvo įvykdytas karine jėga ir Sovietinės sistemos rinkimais, kuriuos jie pavadino plebiscitu.

Tikrumoje, plebiscitas Lietuvoje niekuomet nebuvo pravestas. Ir sovietiniai rinkimai tebuvo priedanga komunistų mažumai valdžioje išlaikyti, nežiūrint tautos daugumos noro.

Autentiškos žinios iš okupuotos Lietuvos liudija apie geocidinio nusikaltimo, vykdomo Sovietų, mastą.

Ateina sąrašai deportuotų ir nukankintų įvairiose Lietuvos vietose žmonių. Daug šių sąrašų jau pasiekė ir šį kraštą.

Intelektualių persekiojimas buvo pagrįstas entuziazmo trūkumu Marksistinei — Leninistinei — Stalininei ideologijai.

Nuo 1948 m. daugiausiai nukentėjo dvasiškiai, mokytojai ir ūkininkai; 60% dvasiškųjų likviduoti; likusieji mokytojai bauginami ir terorizuojami. Ypatingų priemonių griebtasi prieš ūkininkus.

MCB pareigūnams duota galia išskirti vietinius gyventojus, jeigu tai tunka jų tikslams. Dabartinis jų skaičius 5.000 lėktuvų.

4. Povandeninių laivų kampa-nija prieš jūrinius užtekus.

5. Oro ir žemyno ataka Europos ir Šiaurės Afrikos tikslu parblokti visą Europą ir atitraukti Vakarines valstybes nuo viso Viduržemio jūros pakraščio.

Šitai ambicingiausias iš visų jų karo planų, gen. Mast apskaičiavimu Sovietai panaudotų įžangoje 178 divizijų ir 12.500 lėktuvų, pasiskirstytų šitaip: Skandinavijai — nuo 15 iki 17 divizijų ir 1.000 lėktuvų.

Vakarų Europai — 120 divizijų, laipsniškai didinama iki 180 ar 190 ir 10.000 lėktuvų.

Balkanams — 35 divizijos ir 1.500 lėktuvų.

bartinio Lietuvos ūkunko gyvenimo vaizdas yra tikrai baisus.

Šiuo metu pagrindinis Lietuvos rūpestis yra išgelbėti ūkio niukiją.

Atkreipiu Jungtinių Tautų dėmesį į sunkią lietuvių tautos būklę Sovietų okupacijoje, bendrai ir į ūkininkų būklę ypatingai, aš tikiuosi, kad tarp 60 dabartinės Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos atstovų atsiras valstybės vyrų, kurie pripažins šio komunikato teisinį pagrindą ir loiko tinkamumą — ir kad jie ragins išdirti ir sutvarkyti šią problemą.

Mums svarbu, kad Atlanto Pakto nariai paminėtų Baltijos valstybes. Taip jau ir atsitiko: Štai, pavyzdžiui, kai Asamblėjos pirmajame (Politiniame) komitete buvo svarstomas sovietų pasiūlymas dėl „Declaration on the Removal of the Threat of a New War and the Strengthening of Peace and Security among the Nations“, tai delegacijų atstovai tokių valstybių kaip USA, Didžiosios Britanijos, Olandijos įrodymų hipokritiškumo čia suminėto sovietų pasiūlymo, tiksliai griebėsi savo kalbose Baltijos tautų bylos argumentų.

Dr. C. J. Van Heuven Goedhart, pareiškė: „esą natūralu, kad Sovietų Sąjunga jaučiasi priversta kartas nuo karto išdirti aikštėn su išdidžiais „taikos“ pasiūlymais. Būtu faktiniai la-bai nepatogu Sovietų Sąjungai jei jos garbintojai ir pasekėjai negalėtų nieko geresnio nurodyti, kaip Estijos, Lietuvos ir Latvijos, kaip valstybių, pranykimo“.

Spalio mėnesį 26 dieną rytiniame Politinės komisijos posėdyje Britų delegatas Kenneth Younger irgi Pabaltijo valstybes savo kalboje suminėjo. Štai ištrauka vertime:

„... Didžiama mūsų esančių prie šio stalo, as manau, pūikiai supranta, kad didelių anais metais klaidų padaryta ir kad beveik visos vyriausybės daugiau ar mažiau už tai kaltos. Kas tragiškiausia tai, kad tuo tarpu kai mes pasirovės nusizėmusiniai iš mūsų klaidų pasimokyti, tai Sovietų Sąjunga, kuri tada skelbėsi esanti kolektyvinio saugumo prieš nacius čempionė, išrodo, dabar žengianti žingsnį atgal vietoj, kad pirmyn. Negali mus užimponuoti tai, ką Sovietų delegatas pasakė ryšyje su prieš karą pasirašytais Sovietų Sąjungos nepuolimo paktais. Tie paktai mažai tepadėjo Lietuvai, Latvijai ir Estijai, Lenkijai ar Suomijai 1939 ir 1940 m., kada Sovietų tikslams atitiko juosignoruoti“.

Nuėjus į popietinį posėdį p. Austin pirmas kalbėjo. Pasakė ilgesnę ir stiprią kalbą. Pabaltijo suminėjo. Štai ištrauka vertime:

„... Viena po kitos Rytų Europos valstybės buvo perimtos komunistų partijų, veikiančių Sovietų valstybės direktyvomis. Buvo masinės deportacijos iš Sovietams kaimyninių teritorijų, ypatingai iš Pabaltijo valstybių, kurios kadaise turėjo nepuolimo paktus su Sovietų režimu“.

Tie pasisakymai be abejo reiškia, kad Lietuvos ir kitų Pabaltijo valstybių byla nėra užmiršta; bet savo keliu būtų dar perdrasu daryti išvadą, kad kad tą Baltijos argumentų pavartojamas, kaip iliustracija sovietų zigzagų taktikai rodyti, sudarytu teigiamą perspektyvą mūsų bylos išsprendimui artimoje ateityje. Tačiau man rodosi, kad turime pagrindo tikėtis, kad gal būt nėra toli.

momentas, kada JT kolektyviai pasmerks sovietų agresiją ir tuo būdu atneš agresijos aukoms bent moralinę pergalę, po kurios kada vėliau ateiti galės ir faktiniai.

Kalbant apie perspektyvas, man rodos, kad jų aiškumų tenka ieškoti Prezidento Truman kalboje, kurią jis pasakė UN tribunos š. m. spalio 24 d.:

Jungtinių Tautų Organizacija gimė karo agonijoje — istorijoje baisiausio karo.

Šios organizacijos egzistencija susiformavo kraujo ir daugelio vyrų bei moterų pasiūvenimo dėka.

Ji pastatyta ant jų taikos ir teisėtumo vilčių.

Jos pamatas nesiremia nei jėga, nei teisėtumu. Jie remiasi tikėjimu.

Tas tikėjimas giliai įdiegtas į Jungtinių Valstybių ir kitų kraštų tautas. Visame pasaulyje žmonės šiandien siekia geresnio gyvenimo. Jie nori išsilaivinti iš pračios neteisėtumo pančių.

Tub oūdu as tikiuosi būsiu atsakęs į Tamstos pirmuosius tris klausimus.

2. Kas dėl Tamstos 4-to klausimo, tai man matosi, kad Jungtinių Valstybių ir Kanados lietuvių gyvena artimai

Vis dėlto... ruskiai.

Aiskiai ne lietuvių. Štai kad ir Mizara „Laisvėje“ džiaugiasi ne kuro nors lietuviško laikraščio pasisekimu, bet ruskių „Russkij Golos“ (rusų balso) pasisekimu.

Ko jie tada užsigauna, kai kas „progresyviuosius“ vadina ruskiais?

Prisipažįsta, kad bėgo. Sovietinis rojus juk toks rojus, kokio nei ortodoksai gražesnio neišgalvoja. O Mizara „Laisvėje“ iš visų išvykusiųjų iš Amerikos į tą rojų, randa tik tai vienai vieną Vadapalą, kuris prieš 30 metų išvyko iš Bostono į Rusiją, o dabar gyvena Lietuvoje. Ir tas vienas, kaip matome, nepasileiko Rusijoje, o atsikėlė į Lietuvą... Dabar jis... mieliai atsikeltų ir į Bostoną, bet... kaip peržengti kelezinę uždangą?

O, kaip „Laisvė“ rašo, „tuli amerikiečiai lietuvių, drauge su Vadapalu nuvykę ton šalin, bėgo atgal“.

Taip Mizara rašo „Laisvėje“. Tai yra teisybė, ką Mizara šiuo atveju rašo. Pats Mizara, žinoma, nei Rusijon, nei Lietuvon, nesiruošia. Tikta argi nepagalvoja Mizara ir jo „Laisvės“ skaitytojai, kad tie sugrįžusieji iš Sovietinio rojaus Amerikos lietuvių tur būt bėgo ne nuo gero gyvenimo?...

Kriminalas ar geras darbas?

Labai įdomų reiškinį galima stebėti „Laisvėje“, „Vilny“ ir „Laudies Balse“, kurie veikia sutartinai ir išvien.

Zmonėms yra įprasta klysti, bet kai komunistų ekspertas dr. Kaškiaučius pakartotinai daro abortus ir į kapus varo jaunas moteris ir mergaites, pakartotinai nubaustas ir įspėtas, tai jau ne klaida, bet tikras kriminalas.

Ir ką gi matome? Ir po to, šis kriminalinis nusikaltėlis pakartotinai tuose laikraščiuose garbinamas. Susidaro išpūdis, kad ir tie laikraščiai yra kriminalo palaikytojai, bendrininkai.

O, gal, ir pats Kaškiaučius ir jį palaikantieji laikraščiai teisėtum ir moralę visai kitaip supranta? Gal, pagal juos, nuvaryti žmogų į kapus yra geras darbas?

vienodose sąlygose ir vadovaujasi tomis pačiomis idėjomis, kurias jie rado čia saviškiu tarpe ir kurias jie atsin-kiu savim iš nepriklausomos Lietuvos. Didžiūmos DP gyventas Sovietų ir Nacių sukurta pragaras, ipareigoja naujuosius imigrantus būti liudininkais ir atidaryti akis visų ty, kurie lietuviams raudonos propagandos dar nenuskaitė bolševikų teroristinės įtakos. Ora at Labora. Dirbk ir tikėk, skirdamas dalį darbo vaisių bendram tikslui — Didžiajam tikslui.

Keturis tūkstančių su viršum mylių atstumas Lietuvos nuo Amerikos negali būti priežastimi nutolimo, juk Atlanto ir Baltijos jūros plotybės yra nugalėtos Dariaus ir Girėso bei Vaitkaus sparnų, kaip dar bar nugalė dipukai žvejų laivais ir radio bangomis.

Sudėjus krūvon rastuosius ir atsiužtuosius patyrimus, man rodosi, susidarys nauja ir pajėgi Lietuvos Išeivijos visuomenė, kuri suras priemones sudaryti tokią galingą taktą, kurios išdavas apvainikuos Lietuvos nepriklausomybės atsteigimu.

Su geriausiais linkėjimais, P. Žadeikis, Ig. Ministras.

JUOKDARIAI...

Vis dėlto... ruskiai.

Aiskiai ne lietuvių. Štai kad ir Mizara „Laisvėje“ džiaugiasi ne kuro nors lietuviško laikraščio pasisekimu, bet ruskių „Russkij Golos“ (rusų balso) pasisekimu.

Ko jie tada užsigauna, kai kas „progresyviuosius“ vadina ruskiais?

Prisipažįsta, kad bėgo.

Sovietinis rojus juk toks rojus, kokio nei ortodoksai gražesnio neišgalvoja. O Mizara „Laisvėje“ iš visų išvykusiųjų iš Amerikos į tą rojų, randa tik tai vienai vieną Vadapalą, kuris prieš 30 metų išvyko iš Bostono į Rusiją, o dabar gyvena Lietuvoje. Ir tas vienas, kaip matome, nepasileiko Rusijoje, o atsikėlė į Lietuvą... Dabar jis... mieliai atsikeltų ir į Bostoną, bet... kaip peržengti kelezinę uždangą?

O, kaip „Laisvė“ rašo, „tuli amerikiečiai lietuvių, drauge su Vadapalu nuvykę ton šalin, bėgo atgal“.

Taip Mizara rašo „Laisvėje“. Tai yra teisybė, ką Mizara šiuo atveju rašo. Pats Mizara, žinoma, nei Rusijon, nei Lietuvon, nesiruošia. Tikta argi nepagalvoja Mizara ir jo „Laisvės“ skaitytojai, kad tie sugrįžusieji iš Sovietinio rojaus Amerikos lietuvių tur būt bėgo ne nuo gero gyvenimo?...

Kriminalas ar geras darbas?

Labai įdomų reiškinį galima stebėti „Laisvėje“, „Vilny“ ir „Laudies Balse“, kurie veikia sutartinai ir išvien.

Zmonėms yra įprasta klysti, bet kai komunistų ekspertas dr. Kaškiaučius pakartotinai daro abortus ir į kapus varo jaunas moteris ir mergaites, pakartotinai nubaustas ir įspėtas, tai jau ne klaida, bet tikras kriminalas.

Ir ką gi matome? Ir po to, šis kriminalinis nusikaltėlis pakartotinai tuose laikraščiuose garbinamas. Susidaro išpūdis, kad ir tie laikraščiai yra kriminalo palaikytojai, bendrininkai.

O, gal, ir pats Kaškiaučius ir jį palaikantieji laikraščiai teisėtum ir moralę visai kitaip supranta? Gal, pagal juos, nuvaryti žmogų į kapus yra geras darbas?

Apie tikrovę.

Maskvinis Bimba, reaguodamas į nepatikusį Vyruko Maža mokslo atsiliepimą dėl Bendruomeninių ligų, rašo, girdi, „tūh žmonės nenori pasiduoti tikrovei“.

Taigi, iš tų „tūh“ vienas yra Bimba. Jis nenori pasiduoti tikrovei, kad Lietuva dabar yra sovietų okupuota.

Bimba rašo: „Vyrukas Mažamokslis“ iš J. Kardelio Nepriklausomos Lietuvos negali įsivaizduoti Lietuvos be po-rių ir išnaudotojų“.

Tiesą sakant, praktiškai tai yra nelengvas dalykas. Prie 1918 metus Lietuvą ir lietuvius išnaudojo caro Rusija, o dabar išnaudoja Stalino Rusija. Caro ponai buvo nemaži, Stalino gi ponai yra nepalygi namai didesni, piktesni išnaudotojai ir, be to, dar gangsteriai — galvažudžiai.

Tokia yra tikrovė, kuriai „tūlas“ A. Bimba tikrai nenori pasiduoti.

„Turi būti suvaldomi“...

Taip smarkiai pasisako A. Bimba apie „klerikalus“, kurie pirmuše Lietuvių Kalbos Vadovo redaktorių Barzduką, kad jis prie Clevelando lietuvių bažnyčios dalino atšaukus mus dėl lietuvių kalbos įvedimo lietuvių parapijos mokykloje.

A. Bimba čia pasirodė labai agresingas ir smarkus: „turi būti suvaldyti“...

O kai Amerikos valdžia sovietinius gangsterius, kurie vietiems Amerikos žmonėms kasa daobę, bando suvaldyti, tai Bimba protestuoja ir skundžiasi, vaiva.

Matai, Bimbai ir jo „progre syviems“ tai reikia privilegijų. Tuos Clevelando vietinių ne išmanėlių veiksmus prieš Barzduką pasmerkę beveik visa spauda, „LŽ“ redaktorius parašė net juos smerkiantį straipsnį. O Bimba? Kur kas ir kada girdėjo, kad nors vieną išdaviką ar gangsterį būtų pasmerkęs? A. Bimba net kriminalistus užtarinėja ir šlovina. Kur gi tokie ašt-rūs Bimbos žodžiai kriminalistams?

Mandrapypkis.

! Naujuosius Metus

„Dienos slenka palengva, metai bėga niscia“, — sakė Mairomis. Ir laikas eina nesulaikoma srove. Niekas dar neišmatavo amžinybės. Bet žmogus, audaręs savo būdus matuoja iai kui, kiekvienais metais gruodžio 31 dieną 24 valandai pasibaigus tarsi įžengęs į naujus metus ir atvercia naują kalendoriaus lankštą.

Nors kiekviena diena, kiekviena minutė ir kiekviena sekundė jam atneša naują metą, tačiau susidėjusia tradicija, jis gruodžio 31 d., 12 valandą nakties įpratęs susikaupti: apsidai ryti ir praėjus metus ir žvelgti į ateitį, kuri slypi prieš jį gal ne laukiamais jam, jo giminėms, jo kaimynams, jo draugams įvykiais. Ir kiekvienas Naujųjų Metų angoje susimąsto, susi galvoja.

Tokiu atveju tenka sutikti, kad daugumoje atžvilgių asmeninė žmogaus būseną pareina nuo bendrosios visos žmonijos būsenos. Ir noromis neoromis tenka žvelgti į bendruomenės, tautos, valstybės ir žmonijos būseną, kuri, beje, niekuomet nebuvo rami. Žmogus nuolat nerimstas, nuolat įeškas ir beveik niekuomet nepatenkintas. Šie dideli žmogaus norai, siekiai, lyg ir laikas, niekuomet nesustoja reikšėjais. Dėl jų vyksta ir rungtynės, varžybos ir kova, ligi karų mūšiniai.

Ką gi pereinantis metais žmonių laimėjo?

Iš vienos pusės vyksta pažangos faktai. Štai daugelis tautų gavo savarankiško gyvenimo sąlygas, ligi valstybinio viešpatinumo imtinai. Gal vienas didžiausių laisvę mylinčių žmonių laimėjimų yra sukūrimas kolektyvinio apsigynimo. Tačiau J. Tautų Organizacija, kurios rėmuose šis apsigynimas organizuojamas, Naujųjų Metų angoje yra atsidūrusi prieš didelę agresiją ir yra nusitelbta pavoju.

Kusija, naudodamasi laisvojo pasaulio neapdairumu ir nesutarimu, yra pavergusi didelę žmonijos dalį. Rusijos imperizmas yra išpletojęs savo galią pavergtose tautose. Ir tas rusiškas imperizmas, paremtas totalizmu, grąšina pavojais visai žmonijai. Tokiu būdu tenka konstatuoti didelį atžangos reiškinį. Didelėje Žemės rutulio dalyje yra įvesta nauja vergitėta. O su tuo visiems „NL“ Skaitytojams, Bendradarbiams, Platintojams ir visiems Lietuvams Kanadoje, D. Britanijoje, Amerikos Jungtinėse Valstybėse, Australijoje, Pietinėje Amerikoje, o ypač — Lietuvoje — nuoširdžiai palinkėti, kad Naujieji 1951-ji metai jų neapviltų — būtų laimingesni ir viltingesni.

J. Kardelis.

RAUDONŲJŲ MOBILIZAVIMOSI PAJĖGUMAS

Prancūzų gan.

Šiems jis priskiria 250 divizijų, nuo 20.000 iki 30.000 karo lėktuvų ir daugiau nebu 300 povandeninių laivų, karo veiksmams pridedėjus. Jis pareiškia, kad slaptos policijos pagal ba Rusijai pavyktų sumobilizuoti „didelę paslaptį“ ir kad karo dienos rytą bendros karinės jėgos būtų žymiai didesnės negu taikos meto jėgos.

Po trijų mėnesių, gen. Mast apskaičiavimu, Rusijos jėgos pakiltų iki 350 divizijų, o pirmųjų karo metų pabaigoje jos siektų 500 divizijų.

Karo pradžioje, gen. Mast nmanymu, šalia labai skaitlinių raketinių bombų ir varuojamų šaudmenų rusai turėtų 25.000 tankų.

Šiuo metu

Didelių susirūpinimų žmonija žvelgia į šį naują baisų vergijos prasiveržimą. Nors žmonijos istorijoje jau yra žinomi faktai, kad tūlos pasaulio žiūros pasiskelbdavo neklaidingomis ir, panaudodamos tortūras ir kitokių prievartos būdus, viską tempdavo ant savo kurpalio, bet tokios žiaurios ir neteisingos „neklaidingos santvarkos“, kokia dabar skelbiasi sovietinio imperizmo santvarka, žmonija dar nežinojo.

Sovietinis imperizmas, prisidengdamas savo neklaidingumu, praėjusiais metais yra sukėlęs daug nerimo. Daugely kraštų jis sukūrė žmonių skerdynes. O Korejoje pradėjo naują karą, kuris dabar tos pačios Sovietinės Rusijos plečiamas į Trečią Pasaulinį karą.

Nors taikioji žmonija karo nenori, bet ji taip pat nenori būti ir naujųjų totalistų pavergta. Prieš demokratijų pasitaigas išvengti karo, imperalistinė Rusija stoja kaip agresorius ir jau pradėjo Trečią Pasaulinį karą.

Neapgaudinėkime savęs, — Trečias Pasaulinis karas jau pradėtas. Tai blogiausia, ką žmonija yra praėjusiais m. susilaukusi. Pasaulinis komunizmas yra atsakingas už pradėtą jį Trečią Pasaulinį karą. Bet...

Lietuvos byla, be pasaulinio karo nebus išspręsta. Sovietinis imperizmas — ne demokratijos, kurios tautoms neša laisvę, — sovietinis imperizmas žino tikrai pavergimą. O iš imperialistinio pavergimo galima išsilaivinti tikrai kovos būdu. Tikrai naujosios vergijos sugniuždymas Lietuvai galės grąžinti laisvę.

Kanados lietuvių gyvenime praėjusieji metai laukiamųjų vasių dar neatnešė. O faktas yra tas, kad čia reikšėsi skaldymo padariniai. Jeigu nebūtų dalis lietuvių atsikyrusi, jau seniai būtume turėję Kanados Lietuvių Bendruomenę. Dabar gi tą atskilimą tenka klijuoti la-bai sunkiomis pastangomis. Jau nėra kas ir kalbėti apie dar vieną nesukalbama tautiečių dalį.

Tokiu būdu, lietuvių vienybės klausimas Kanadoi tebelieka aktualus ir 1951 metams.

Ir vilantis norisi nuoširdžiai linkėti, kad prie lietuvių v-bės Kanadoje ir visame pasaulyje vis dėlto būtų nors tobuliau priartėta. O su tuo visiems „NL“ Skaitytojams, Bendradarbiams, Platintojams ir visiems Lietuvams Kanadoje, D. Britanijoje, Amerikos Jungtinėse Valstybėse, Australijoje, Pietinėje Amerikoje, o ypač — Lietuvoje — nuoširdžiai palinkėti, kad Naujieji 1951-ji metai jų neapviltų — būtų laimingesni ir viltingesni.

J. Kardelis.

Mast nuomonė.

atakas jis numato Sovietų strategija klostysiantis šiomis pagrindinėmis gairėmis:

1. Jūros oro ir žemyno jėgų užpuolimas Arktikos, tikslu užvaldyti Aliaską ir Ledo Žemę, įtraukiant į šias operacijas nuo trijų iki šešių divizijų ir 1.500 lėktuvų.

2. Oro ir žemyno ataka Viduriniuose Rytuose tikslu užvaldyti Persijos, Iraco ir Saudo Arabijos naftos šaltinius ir Su-ezo sąsiaurį, panaudojant nuo 40 iki 60 divizijų ir 5.000 lėktuvų.

3. Intensyvi karinė veikla Rytų Azijoje prieš Koreją ir Japoniją, lydimą netiesioginės komunistinės Kinijos veiklos pietryčių Azija. Tai jo

TIES ŽMONIJOS PROBLEMOMIS

PAGAL DR. JOHN HAYNES HOLMES, NEW YORK — J. PRONSKUS.

Cia noriu kalbėti apie liberalizmo dvasią santykiuose su mūsų laikų idėjomis ir patyrimais. Ar tik mes neprarandame tos dvasios ir, jei taip, tai kas gali atsikurti?

Firma susipažinsime su liberalizmo istorija, kaip ji vystėsi amžiuose. Gimes mūsų Vakarų pasaulyje senovės Atėnuose V amžiuje prieš Kristų, liberalizmas buvo Graikijos šviesa ir vėliau spinduliavo Romai. Vėliau, išsivyravanti ortodoksija, jo dvasia buvo išnykusi ir beatsigavo tik Renesanso amžiuje, pasiekė didelio klestėjimo šviečiamosios gadynėje ir ubrendo XIX amžiuje. Šiandien ortodoksija grįžta mąstymo ir komunizmo forma, ir liberalizmas, atrodo, vėl pradeda apmėti.

Pirmausia, kas yra tas liberalizmas? Supratę jį, lengviau surasime atsakymą į šitoki klausimą.

1. Liberalizmas prasideda dvasios nuolankumu. Tikrasis liberalas pripažįsta savo menkumą prieš visatos begalybę ir supranta, kiek maža jis tegali tikėtis realybės paslapties pažinti. Jis tiki, kad jo protas negali apimti tiesos ir kad ir didžiausieji išmintiniai gali klysti ir pasiduoti iliuzijoms. Todėl jis niekuomet nepretenduoja į visąžiniškumą ar labai daug žinojimą. Jis yra tikras, kad ir tai, ką jis žino ar tikisi žinoti, daugeliu atvejų yra klaidinga. Tada, žinoma, nereikia, kad jis neturėtų įsitikinimų. Jis turi savo idėjas ir jas atkakliai gina. Jis yra pasiryžęs net mirti už tiesą, kokią jis jį mato. Bet jis nesididžiuoja savo opinijomis (nuomonėmis) ir netaiko savo sprendimų absoliučiais (galutiniais).

Visiškai priešingumas liberalizmui yra ortodoksija, tiesas paverčianti dogmomis. Ortodoksas neturi nuolankumo žinojimo ir tikėjimo dalykuose. Ką jis tiki, vadinasi, jis žino, ir ką jis žino, tai taip yra. Tačiau ir arogantiškiausias ortodoksas nėra absoliučiai tikras ir nesiremia vien savo autoritetu. Todėl jis stengiasi pasiremti doktrinomis. Būdinga, jis susianda koki žmogų, kuris vis-

ką žino ir kuris surado absoliučią tiesą. Tam ryškus pavyzdys yra Karolis Marksas, kurio „Kapitalas“ milijonams komunistų visame pasaulyje yra galutinis išminties žodis. Ką Marksas sako, tas jo šalininkams yra neklaidinga ir galutina. „Kapitalo“ puslapiui, esą, yra šventi, kaip Biblija. Komunistas yra tipingas mūsų laikų ortodoksas.

Aišku, liberalas negali turėti moko bendro su tokia pažiūra. Jis laiko netaktu tvirtinimą, kad koks žmogus, ar Marksas, ar Darvinas, ar Albertas Einšteinas, surado galutinę tiesos formulę.

2. Antrasis liberalizmo požymis yra atviras protas. Žinodamas, kad jis nevisiškai žino, liberalas laiko savo protą atvirą, kad galėtų įsikviesti, įsigyti naujo žinojimo. Kadangi visa, ką žmogus žino ir mano žinoti, greičiausia gali būti netikslu ar nepakankama, liberalas yra visuomet pasiruošęs gauti naujų informacijų, kur tik jų rasdamas. Tiesa visą laiką kinta, pavyzdžiui, chemija mūsų laikais. Mūsų mokyklos laikais buvo mokoma, kad visa medžiaga yra išdirpdoma į kokias savybių ypatybes, „elementus“, susidedančius iš atomų. Vėliau buvo surasta, kad tie atomai, kurie ligi tol buvo laikomi galutiniais medžiagos vienetais, taip pat skirstomi į jonus, korpuskulus, elektronus ir kitokias dalelytes. Pagaliau atomas buvo suskaldytas ir jo energija atpalaiduota. Mokslas vadovėliai, prieš 50 metų laikyti mokslo tiesos vadovėliais, šiandien niekam nebetinka. Išvaizduokime, jei būtume tuomet užsidarę savo proto kaulu, įsitikinę, kad tai, kas tuomet buvo laikoma tiesa, pasilieką nekintama tiesa, šiandien mes būtume laikomi ignorantai (neišmanėliais, tamsuoliais) ir prietarų skleidėjais.

3. Trečiasis liberalizmo požymis yra tolerancija (pakan-tas), kurios atviro proto žmogus turi laikytis santykiuose su savo draugžmogiais. Liberalas pats visą laiką dairosi „dar daugiau šviesos ir tiesos“. Iš kur jų gausi, jei ne iš kitų pro-

tu. Kas nors pažvelgė į seną idėją iš naujo požiūriu, kitam atėjo į galvą nauja idėja. Jie gali turėti tiesos, bet gali ir klysti. Pradžioje niekas nežino. Tad, teisinga ar klaidinga, jai reikia leisti pasisakyti. Bet koks pasikesinimas jį nutildyti ar nuslopinti yra pavojingas, nes gali tuo būdu dingti koks naujas tiesos aspektas (atžal-gumas). Tad mes turime toleruoti, pakęsti, kiekvieną įsė-

kančią tiesos, nes tai yra vieni-

telis būdas tiesai surasti.

4. Bet tolerancija (pakan-tas) yra tik viena pusė. To-

leruoti — vadinasi laikytis pa-

syviu, paliekant kitą žmogų sau, jam netrukdyti. Tikras

liberalas tuo dar nesitenkina. Jis pats skatina kitą manan-

čią, klausosi jo, studijuoja jo ke-

limąsias idėjas, ypač jei jos yra priešingos jo idėjoms. Jis

skaito ne vien savo, bet ir savo

opponento (antrosios pusės) spaudą, lankosi jų susirinki-

muose, klausosi be skirtumo ra-

dijo, ypač už nuomonių, kurios yra priešingos jam. Jahn Stua-

rtas Mill savo veikalė „Apie laisvę“ sako: „Jei kuri nuo-

monė yra priverčiama tylėti, —

— tad kas begalėtų pasakyti, kad

ta opinija buvo teisinga... ir,

nors nutildytoji nuomonė ga-

lėjo būti klaida, ji gali turėti,

ir labai dažnai taip yra, dale-

lę tiesos; ir kadangi vyravanti

nuomonė apie kuri nors da-

lyką retai arba niekuomet nėra

visiškoji tiesa, tad tik per skir-

tingų nuomonių susidūrimą ga-

li būti pateikta trokštamoji tie-

sos dalis“.

Visiškai skirtinga yra orto-

dosko pažiūra, kuri savo pačia

prigimtimi yra netoleranti (ne-

pakananti) ir represyvi (at-

žangi). Mat, ortodoksas turi

tiesą — jokios abejonės! — ka-

ri negali būti ginčijama ir jau

jokiu būdu nepaneigiama. Pa-

vyzdžiai, komunistų partija tu-

ri savo tiesą, pilną tiesą, nekin-

tamą ir neklaidingą tiesą. Tad

jei koks pilietis nesutinka su jo

partijos dogma, jis yra „Adavi-

kas, siekias nuversti valdžią“. Todėl Rusijoje tegali būti vie-

na partija, visa spauda turi būti

valdžios organai ir kiekvienas

turi laikytis partijos linijos,

ypač kai ji keičiasi. Jūs turite

tikėti, kas jums įsakya tikėti,

priešingai — turi būti likvi-

duoti.

4. Ketvirtasis liberalizmo po-

žymis — laisvė. Laisvė tai to-

liausias tolerancijos išplėti-

mas pozityvia (teigiamai) lin-

kmė. Liberalas tiki laisvę be

jokių suvaržymų ar skirtumų.

Jis gins ir tokius, kurių idėjos

atrodytų fantastiškos; jis gins

kalbos laisvę net tų, kurių idė-

jos gali būti kenksmingos vi-

suomenės gerovei; jis kovoja

dėl laisvės net tų, kurie pa-

tys netiki laisvę — komunist-

us, kurie laisvas krašto įsta-

igas naudoja tik tam, kad jas

pačias sunaikintų, kurie ki-

tiems neigia tas laisves, kurio-

mis patys naudojasi. Tai ko-

munistai. Mat, laisvė yra abso-

liuti, visuotinė. Ji turi būti tai

komu visur arba niekur. Nie-

kas mūsų negali būti laisvas,

jei ne visi laisvi. Atimti laisvę

blogiesiems žmonėms, — vadi-

nasi, tuo patim įstatyti pavo-

jų gerųjų žmonių laisvę. Čia

parinėtinas garsusis Oliver

Wendell Holmes, Amerikos

aukščiausiojo teismo teisėjo,

posakis: „Jei yra bet koks

konstitucijos principas, kuris

įsakmiausiai yra taikytinas la-

bai už kitus, tai yra laisvosios

minties principas — ne minties

laisvės tiems, kurie sutinka su

mumis, bet minties laisvės

tiems, kurių mes neapkenčia-

me“.

Visa tai nesugrąntama orto-

doksu. Bandyk jam tai išaiš-

kinti, — jis net nepajęs su-

prasti. Ortodoksas turi savo

dogmą, kuri jam atstoja tiesą.

Ta tiesos dogma jam yra tik-

riausia be jokio klausimo ir

brangiausia, kaip deimantų dė-

žutė. Ją reikia ginti nuo neti-

kėlių, kaip deimantų dėžutę nuo vagių. Greičiausias ir tik-

riausias apgynimo būdas yra

represija (spaudimas). Tokį

netikėlių kiskį į kalėjimą ir už-

mušk jį — tai lygu, kaip jo

deimantų dėžutės vagį. Bet li-

beralas vis tai laiko klaidinga,

nes tiesa nėra rastoji brangeny-

bė, ji yra įieškomoji brangeny-

bė.

Jezus yra idealaus liberalo

pavyzdys, kuris lygina dan-

gus viešpatystę su kviečių lau-

ku, kuriame priešas buvo sėjęs

kukalių tarp kviečių. Paikas

tarnas pasiūlė kukalius išrau-

ti ir sumesti į ugnį. Tačiau šei

mininkas atsakė „Ne!“, nes, be

raudami kukalius, jūs su jais

išsirausite ir kviečių. Tegul ir

vieni ir kiti auga kartu iki pjū-

ties meto“. Liberalo požiūriu,

tai yra pasitikėjimas tiesa, ly-

giai kaip tas biblinis ūkinin-

kas pasitikėjo savo kviečiais.

Tegul tiesa ir klaida „auga kar-

tu“, ir tiesa ims viršų. John

Milton savo „Areopagetica“ ši-

taip išreiškia tą tveriančią fra-

zę: „Tad tegul Tiesa eina į ko-

vę; mes pakenktume, jei spaus-

dami ir drausdami abejotume

jos jėgą. Tegul Tiesa ir Melas

persiima. Nickas nežino atve-

jo, kur Tiesa pralaimėtų lais-

vose ir atvirose imtynėse“.

Bus daugiau.

Pavergioje Lietuvoje

Sirvintų rajone sunyklo gyvulininkystė

1950. XI. 2 d. „Tiesa“ nurodo, kad nežinint visų užplana-vimų ir gyvulių „privertinimų“, il-osios okupacijos metu 1945 — 1950 m. čia smarkiai sunykusi gyvulininkystė. Iš esančių rajone 111 kolchozų, 35 visškai nelaiką galvijų; 45 kolchozai neturi kiaulių ūkių, 59-uose kolchozuose nesą avių, o 35 kolchozai neturi netgi paukščių. Daugelyje vietų nesiruošiama statyti tvartų. Kitoje vietoje, kur esą šiek tiek galvijų, jau dabar jiems trūksta pasaro. Elieje kolchozų pašarų surinkimas įvykdytas vos koledika procentu, o ir tuos pašarus baigia vogti kolchozininkai.

Darbininkų vargas Pagėlačių durpyne

Jau kelinti metai bolševikai visu smarkumu eksploatuoja Pagėlačių durpyną (Ukmergės ap.). Didžiulis lietuvių darbininkų skaičius čia atiduotas maskoliškos administracijos ne-maionei. Pati „Tiesa“ šaukia pagalbos šiems išnaudojamiems darbininkams, kurių šeiminių-kai šiuo metu nebėra „buržu-jai“. „T.“ nurodo faktus, kad Aklė ežero, Samanynės ir Tabalų durpynų darbininkai visada valga tik žalią ir neskania-duoną. Be to čia susirinkę „darbininkų išnaudotojai“ iš-grobsta jiems patiktą liaudies turta.

Išsėjo 100.000

Utenos rajone iš kolonistų ir

vietinių invalidų tarpo buvo su-daryta kooperatinė gamybos artele „Frontininkas“, kuriai vadovavo rusai. Artelės veik-la baigėsi negražiai. Apie tai „Tiesa“ 1950. XI. 1 rašo:

„Ištyrus buvo nustatyta, kad artelės darbuotojų grupė: artelės pirmininkas Korsunovas, vyr. buhalteris K. Bileičis, buhalteris V. Svidinskas, gamy-bos vedėjas V. Jolkinas, tieki-mo agentas A. Gromovas ir ki-ti sistematingai grobstė arte-lės lėšas, klastojė dokumentus bei kitaip piktnaudžiavo savo tarybine padėtimi ir savo veik-mais padarė artelei nuostolių daugiau kaip 100.000 rublių su-mai“. Korsunovas pasislėpė.

Nenuimtas derlius

LTSR žemės ūkio ministeri-jos agronomų grupė: A. Alek-sandravičius, J. Bausys, A. Čerchova, P. Kolcovas, A. Skir-ka ir J. Steigūnas 1950. XI. 1 d. „Tiesoje“ kolektyvinio pa-reiškimu prikašioja okupuoto-sios Lietuvos kolchozininkams, kodėl šie daugelyje krašto vie-tų nenuėmė derliaus. Ypač at-silikę Kuršėnų, Linkuvos, Pa-svaio, Joniškio, Pagėgių, Skaudvilės, Vilkaviškio, Pane-munės rajonai; linų nenurovė Daugų, Naumiesčio, Kazlų Rū-dos ir kiti rajonai. Bulvių ne-užkasė — Ukmergės, Vilkaviš-kio, Ziežmarių, Naumiesčio ra-jonai. Agronomai nurodo, kad jau lapkričio mėnuo, taigi ir su-šiais darbais reikia skubėti... Čia pat jie duoda agronomiš-kus pamokymus, kaip šiuo me-tu reikia javus derinti.

Kaip Kanadoje kūrėsi lietuviai

PUSĖ AMŽIAUS KANADOJE

13. Montrealy, milijoniniame mieste, kuris užima apie 400 kvadr. mylių plotą, susisie-kimas, geras susisiekinimas, ne-lengva sutvarkyti. Ir Montre-alis, deja, vis dėlto gero susie-kinimo neturi. Todėl, kai kyla limesnė miesto dalį... susida-reikimas pasiekti kokią nors to-ro jau problema, ypač jeigu ne-turi savo „karo“. Dažnu atve-ju esti vieta pasiekama per ke-liolika minučių, o kelionei rei-kia skirti pusvalandį ir valan-dą. Todėl visai nenuostabu, kad tautiečiai, gyveną skirting-gose miesto dalyse, nesimato čia šimtims metų. Visi gyvena Montrealy, o vienas su kitu santykinai, lyg vienas gyven-tų Kanadoje, o kitas Lietuvoje.

Todėl, kai ir man kilo reika-las aplankyti vienus vyriausiu-jų Montrealio lietuvių — ponus Marijoną Kvietkauskaitę ir Juo-zą Žemaitį, teko jau iš anks-to ruoštis, nors gyvename, ga-lina sakyti, kaimynystėje.

Bet man pasitaikė geras „čėnčius“ — atvyko pp. Juške-vičiai ir sutiko mane savo ve-žimu pavezėti ligi pat pp. Že-maitių, gyvenančių Ville Emar-de. Pasirodė, kad p. J. Juške-vičius gražiausiai pp. Žemaitių gyvenamąją vietą žino, ir ma-ne išlaipino prie pat jų namų: Springland 1948 nr.

P. Žemaitienė manęs jau lau-kė, nes buvome susitarę. Bet p. Žemaitis dar nebuvo sugrį-žusio iš darbo. P. Žemaitienė, naudodamasi laisva valanda, naudodamasi savo namus ir na-mų ūki. Ji, pasirodo, esanti P. Žemaitienė tam jau buvo pamęs 1878 m.). Abu yra kilę iš

puiki šeimninė. Žiemai jau buvo pasirošusi visą kirbinę „kenkė“ — persikų (gaila, vieną p. Žemaitienės man pa-žadėtą, užmiršau pasiimti...), burkelių, agurkelių, pamido-rų, kriaušių, slyvų, vyšnių ir ki-tokių Dievo dovanų. P. Žemai-tienė, rodydama tūlus jų, man paaiškino, kad jie esą stovi jau kelis metus ir, užvekuoti, gra-žiausi laikosi. Prisiminės ir man Lietuvoje mūsų daromos uogų ir vaisių atsargos. Ypač malonios ir naudingos bruknių su slyvomis, spanguolėmis, kriaušėmis ir obuoliais viriniai, labai tinka su mėsos patieka-lais...

Aprodijsi savo sandėlius, p. Žemaitienė svečių kambary rodė foto. Be kitų, radau čia plačiai save Amerikoje išpopu-liarinusio kun. dr. J. Prunskio atvaizdą (kur einu, aš visur randu jo atvaizdą). Su juo Kaune gana dažnai susitikdavo me. Amerika, pasirodo, kei-čia žmonių nuomones... Gal ne veltui Lietuvoje buvo įsigalėjusi nuomonė, kad „Ame-rika gadina žmones“... Ypač stipriji ta prasme sugestijų su-kėlė Miko Petrausko ir ypač Vaičiūkos pakitimas Ameriko-ję. Bet... čia kita atmosfera ir ja, atmosferą, gal, reikia su-prasti ir vertinti tokią, kokia ji yra.

Mums besišnekant ir prisi-menant bendrus pažįstamus, sugrįžo iš darbo ir p. Žemaitis.

Nors mano uždavinys buvo labai konkretus ir trumpas, bet p. Žemaitiui reikėjo atsi-aprode man savo namus ir na-mų ūki. Ji, pasirodo, esanti P. Žemaitienė tam jau buvo pamęs 1878 m.). Abu yra kilę iš

MARIJONA IR JUOZAS ŽEMAITIS

siruošusi. „Svečias — neval-ninkas“, sako patarlė. Negi priešinsies, kai ypač nuošir-džiai prašoma ir mielai, tikru lietuvišku varšingumu, vaišina-ma, — todėl teko vaišintis.

Netrukus pasirodė ir vyres-nysis pp. Žemaitių sūnus, ku-ris tėvams priminė „Stara“. Pa-sirodė, kad pp. Žemaitių esa-ma suaktyvininkų ir nepapas-tų suaktyvininkų. Tokių su-aktyvių, kokių jie susilaukė, nedaugeliui tenka laimė susi-laukti. Jie susilaukė aukštinų vedybinių suaktyvių. Jau 50 metų kai yra vedę. P. Žemai-tienė už p. Žemaitį yra keliais metais vyresnė. Bet abu svei-ki, linksmi ir darbingi. P. Že-maitis atrodo jaunesnis už dau-gelį jaunuolių. Jis nei plikas, nei net nežilas. Ružavas, skais-tus ir jaunas, nors jau yra su-laukęs 72 metų amžiaus (gi-mė 1878 m.). Abu yra kilę iš

vieno Zaveckų kaimo, Pilviškių val., Vilkaviškio apskrities.

— 1900 metų spalio 1 dieną susituokėme, o spalio 3 dieną jau išvykome į Angliją ir ne-trukus buvome jau Londone, kame gyvena vyro brolis Vin-cas Žemaitis ir mano broliai juozas ir Simonas Kvietkaus-kai, — prisimena p. Žemaitie-nė.

Gyvenimu Anglijoje nebuvo patenkinti. Pradžioje ypač buvę nelengva; vėliau, įsigyve-nus, buvę geriau, bet vis dėlto geresnių darbų ne anglams sun-ku buvę gauti. O iš Kanados plaukė žinios, kad galima ge-riau išvykti į Kanadą ir juos šaukėsi pas save.

— Kada atvykote Kanadon?

— teiraujuosi.

— 1904 m. gegužės mėn. 4 dieną mes abu, brolis Simo-

nas Kvietkauskas ir pusbrolis Julius Balsys jau buvome Ka-naadoje. Montrealy apsisitojo-me ir Montrealy lig šiol gyve-name, greit bus jau 50 metų, — prisimena p. Žemaitis. O man, tirian-čiam šią fenomenalią porą, ma-nosi, kad labai gali būti, jog to-kia rimtis, toks nesukubėjimas, kuris juk veikia nepaprastai su-dėtingą žmogaus organizmo mašiną, leido šiai porai susi-laukti gražaus amžiaus ir tik-rai retų vedybinių suaktyvių.

P. Juozas Žemaitis įsikūrė vieną iš didelės savo kolekci-jos pypkę ir

grāzīgi pabalbējes, teisingai ivertinēs veloni. Po to ir jis
atsisēdo, sauletos nopietās dirbtinos rīmties valandoje.

BRAZILIJOS SUSIORGANIZAVIMO MENININKAI

S. Paulo lietuviškos kolonijos menininkai, senieji ar naujieji ateiviai, po ilgesnių derybų, apsiprenę susibūri ir viešai menininkų Sambūrį, kurio tikslas nusakomas —

a. suaktyvinti lietuvių kolonijos menininkų gyvenimą, ruošiant koncertus ir menines išvykas į kitas lietuvių gyvenvietes;

b. ruošti didesnio ir pajėgesnio pobūdžio meninius pasirodymus — dailės parodas, koncertus, literatūros valandėles, etc.

c. rūpintis jaunosios kartos menininkų prieaugliu, paskatinant juos ir toliau lavintis pasirinktoje meno šakoje;

d. užmegzti ir palaikyti ryšius su kaimyninių bei kitų šalių lietuvių menininkais.

Tiems tikslams atsiekti S. Paulyje įsikūrė „Menininkų Klubas“, ir jam dabartinio metu priklauso šie lietuvių menininkai: solistai — dainininkai — Kazys Ambrozevičius, Vincas Laurinaitis, Ona Žibienė ir J. Jeteikaitė.

Muzikai — Aleksas Ambrozevičius ir Feliksas Girdauskas.

Dailininkai — V. Stančikaitė, Antanas Kairys ir Antanas Navickas.

Scenos — rež. Alfonsas Žibas, rašytoja Karolė Pažeraitė

M. Klubo Valdybą sudaro — poetė Magd. Vinkšnaitienė, K. Ambrozevičius, pirm., A. Žibas, sekret. ir A. Kairys išdėstė.

Klubo Fondo lėšas sudaro — nario mokestis, pajamos iš parengimų ir rėmėjų aukos.

Šis Menininkų vienetas netarnauja jokiai politinei srovei. Jie rūpinasi lietuviškos dainos, muzikos, dailės teatro, literatūros klestėjimu, kas be abejojimo, ir sudarys vienintelį laidą begėstančios lietuviybės išlaikymui — svečioje Brazilijos žemėje.

Šis meninis vienetas neturi kėslų paveržti kitų jau esamų bei būsimų organizacijų narius — menininkus bei meno veiklos monopolį. Jie mielai bendradarbiaus su visomis organizacijomis, todėl ir šie pastarųjų tikisi to paties mosto.

ku šitam mieste mano žmoną, ir ji viską apsakė. Ji prisipažino norėjusi apnuodyti dėl tos pasiutusios apdraudos... tasai prikalbėjęs. Ji apvertė suklydimą, ji man su ašarom pasakė: „Jei ne Charlis (atsiprašau), jei ne jisai, tasai apgavikas, mudu ir šiandien gražiai, meilėje gyventume. Ir aš palikau žmoną ant kapinių, kur mes buvom susitarę susitikti, ir mane apėmė baisus pasiutimas. Kaip viesulos vėjas, dulkės ir užsėjęs — viskas. Tada aš, kaip koks kvailys, atėjau į laidotuvių, Aukštinių Vartų koplyčią ir du kartus lazda, didele sunkia lazda, sudaviau į pilvą. Tai, sakau, kvit.

— Tik du kartus? Mažai. Visai mažai, — milžinas apriimo, jis kažin ką giliai mąstė, senuko kalbą praleidamas, tarsi žąsis vandens lašus. — Žinai, kur mes sėdim?

— Hartfordo kalėjime.

— Ne, kurioje kameroje? Ak nežinai. Tai žinosi — Charlio Bivonio kameroje. Nors jis nesėdėjo nė dienos kalėjime. To apgaviko vardo kameroje. Klausyk gerai: prieš keletą metų čia jo, to šašnoto šuns restorane, Benjaminas Archibas išgėrė ir padavė 10 dolerių, o gražios gavo kaip iš vieno dolerio. Benjaminas įrodinėja buvus dešimt dolerių, o šis galvijus — vienas doleris. Ir Benjaminas gavo šešis mėnesius šitam kalėjime, šitoj pačioj 112 kameroj patupėti. Klausyk gerai. Po Benjaminio atėjo Laura Pilokytė. Ji buvo jo saliuone, tokia sau linksma mergitė. Ir ji nuo to šlykštus donžuano pasidarė... pats supranti. Ko taip stebėjai mau veidą, žinok, kad tas žmogus viską galėjo. Mergaitė, žinoma, nuėjo į teismą, prašydama vaikui išlaikymo, o jis suėjo į teismą su trim girtuokliais — bomais. Ir ką tu sau manai? — jis sustoja ir apkalta naciškai stebi, tarsi įsitikinęs, kad tasai mažas žmogelis gali tik blogai manyti.

— Aš, tiesą sakant, nieko nemanau.

— Nėra ko čia manyti; jis mergaitę atidavė į teismą už garbės nuplėšimą. Ir ji sėdėjo šitoje kameroje. Vieną parą, bet sėdėjo. Klausyk toliau. Gyveno jo gatvėje toks Jank Burdeiko. Gal rusas, gal slovaks. Ir tas baisiai gėrė, bet jis vis norėjo mesti, nes buvo advokatas. Buvo, suprantama, gerai apsidraudęs savo gyvybę, tas galvijus dar vienoj bendrovėj apdraudė. Ir pas save, tą Janką Burdeiko apgyvendino. Advokatą, supranti, saliuone apgyvendino ir davė gerti vi sokių gėralų. Per porą metų šitoj kameroj Burdeiko sėdėjo septynis kartus. Neilgai, po kelias dienas, po mėnesį. Už triukšmą, už kokią kvailą žodį girtas girtam, muštynės. Trečiuos metuos, 29 m. vyras, mirė, o tasai galvijus gavo apdraudimo pinigų — aštuonis tūkstančius dolerių. Tai tik keli lapeliai iš Charlio kameros.

— Kodėl Charlio, tamsta?

— Kalėjimo sargas taip pavadino, nes pamatė kiek daug visokių nusikaltėlių parūpina tasai Charlis, tasai mulų varinėtojo sūnus iš Lombardijos. Tu sakai iš Florencijos, bet suklydai, o jis tau melavo. Jis iš Lombardijos.

Iaip abu išsikalbėjo iki vidurnakčio. Ir senukas, mažas liesas, atsistojo vidury kameros, viena ranka pagrūmojo į bal tas lubas, tardamas:

— Ak, aš kvailys, ne į pilvą, bet į galvą, tiesiai į nupudruotą riebų snukį reikėjo trenkti lazda. Ir ne du kartus, o tris... Aš būčiau gavęs tas pačias tris savaites šioj skyklej patupėti, kaip tupių, teisėjo Jenkinso man suteiktas. Ar ne taip? Ach, protas susimaišo.

NAUJAS „EGLUTĖS“ REDAKTORIUS

JAV lietuvių laikraščiai praneša, kad B. Brazdžionis iš „Eglutės“ redaktoriaus pareigų pasitraukęs. „Eglutė“ redaguojasi dabar žinomasis pedagogas ir buv. „Lietuvių Žodžio“ red. Vokietijoje Pr. Naujokaitis. Ta pati spauda spėlioja, kad „Eglutės“ kursas pasikeis partine akryptimi. Pr. Naujokaitis dabar yra veiklus ateitininkas, bet ligšiol nebuvo griežtas partinis žmogus.

— Vilniškis poetas Juozas Kėkštas paruošęs naują eilėraščių rinkinį — „Ramybė man“, kurį ruošiasi Argentinoje išleisti.

Atomo skaldymo specialistas Amerikos mokslininkas dr. H. C. Urey, Čikagos universiteto profesorius, už atomo tyrinėjimus yra gavęs Nobelio premiją, o šiemet jis gauna antrą Phi Beta Kappa premiją, kuri jam skiriama už atominės bombos politinės reikšmės išaiškinimą.

LIETUVIŲ TAUTOS PAMINKLAS

Bolševikų spauda, reaguodama į Amerikos lietuvių spaudos pranešimus apie Pažaislio vienuolyną, patiekia žinių, kad vienuolynas esąs saugomas kaip lietuvių tautos paminklas.

Pažaislio vienuolyną 1664 m. pradėjo statyti Lietuvos didžiojo kunigaikščio kancleris Kristupas Pacas. Laikui bėgant iš medinio jis buvo perstatytas mūriniu. Dabartinį vienuolyną statė Venecijos vienuolis architektas Ljudvikas Fredo. Nebaigęs darbo jis mirė. Gipro papuošimus ir statulą sukūrė grupė Lombardo menininkų, vadovaujamų Džio vani Merli ir Neapolio menininkas Deibenas, kuris puošė ir Vilniaus katedros šv. Kazimiero koplyčią. Vienuolyne yra Florencijos dailininko mykolo Angeliko Palonio ir Venecijos dailininko Ferdinando Gracia kūrinių.

Bažnyčios sienos yra apmuštos rausvo ir pilkso marmuro plokštėmis. Bažnyčia labai graži. Prie jos esančiuose kapuose palaidoti prisidėję statyti ją dail. L. Fredo ir rusijos himno „Bože caria chranj“ autorius Lvovas.

Mokslo ir technikos naujienos

SVARBUS IŠRADIMAS AVIACIJAI

Amerikos inžinierius W. P. Lear sumanė, pastatė ir užpatentavo naują labai didelės reikšmės išradimą — prietaisą, kuris gali saugiai nuleisti iš oro į žemę spruasminių lėktuvų net migloje. Prietaisas sveria 35 svarus.

Už šį išradimą JAV prezidentas Trumanas išradėją apdovanojo premija.

IŠRADO RADIUMO PAKAI TALĄ

Kanados mokslininkai padaro gana daug išradimų. Taip Kanados mokslininkai Chalk River, Ont., išrado kobaltą 60, kuris esąs radioaktyviai daug stipresnis už radiumą, bet tuo pat metu jis yra daug pigesnis.

Deja vienuolynas daug kartų buvo apiplėštas: nuluptas varinis stogas, išimtos varinės baldų strados ir vargonų vamzdžiai, paimtos aukso ir sidabro brangenybės ir kaikurių vertingų meniškos grupės. Vienuolyną plėšė vokiečiai, rusai, prancūzai ir visi, kas tikėtai buvo užpuolęs Lietuvą naikinti.

PASIRUOŠIMO REIKALAI

Kuošiantis Vasario 16-tai ir norint painformuoti kitataučius apie lietuvių tautos ir Lietuvos valstybės nelaimę, labai tinka „Raudonoji žvaigždė“ — 75 ct.

Be to, primenama, kad jau yra gautas almanachas „Literatūra“ — 2 dol., „Barono Miunchhauzeno nuotyčiai“ — 1,25 dol.

Kas literatūros vakarę negavo B. Rukšos knygos „Žemės rankos“, ją gali gauti „NL“ — 1 dol.

Išnaudokite žiemos laiką smulkesniems DAŽYMO darbams. Taip pat atliekami lubų ir sienų plyšių IŠLYGINIMAI

Geras ir žymiai pigiau kaštuojas darbas. Informacijai kvieskite tarp 6 — 8 val. vak.

STANLEY PULKYS

TORONTO Telef. OL 2885.

PASIDARYKIM ATEITĮ BE RŪPESČIŲ — APSIDRAUSKIM ŠIANDIEN

Alb. NORKELIUNO AGENTŪROJE

MONTREAL ENTERPRISES REG'D.

Vienintelė lietuviška apdraudos agentūra, kuri draudžia nuo įvairiausių nelaimių, gaisrų, susirgimų ir kt., patarnauja susidūrus su valdžios įstaigomis, pirkimais, dokumentų vertimais statybų paskolomis ir tt. Skambinkite telefonu arba užkirkite:

Kasdien: 5505 13th Ave. Rosemeunt, Montreal, Que. Tel. AM. 0342

Kasdien rytais iki 9 val. Pirm., antradienį ir ketvirtadienį. Vakaraus nuo 6 iki 10 val.

MOKINKIMES ANGLISKAI

LESLIE MACKINTOSH

Anglų kalbos mokytojas tarptautiniame YMCA skyriuje Montrealyje.

ŠEŠIŲ MĖNESIŲ KURSAI PAŽENGUSIEMS MOKINIAMS.

Siųskite penkis dolerius reregistracijai ir mokėkite tris dolerius mėnesiui.

Rašykite: Leslie Mackintosh Reg'd., P. O. Box 294, Westmount, Quebec.

PRITYRĘS KVALIFIKUOTAS LIETUVIS LAIKRODININKAS

STINSON'S JEWELLERY

2186 DUNDAS ST. W. TORONTO

Taiso ir parduoda laikrodžius, žiedus ir visokias brangenybes. Garantuotas darbas, prieinamos kainos. Krautuvė atidaryta kasdien iki 8 valandos vakaro.

LAROSE & LEFEBVRE

Nejudomas turtas.

Lietuvis atstovas A. ŽARNAUSKAS (A. J. Zarnon).

Sąžiningai patarnauja lietuviams, perkant bei parduodant namus ir visų rūšių biznius.

Duodame išmokėjimui su 1 ir 2 mortgage.

2057 St. James St. W., Montreal. Tel. WI 0227

(Dieną ir naktį)

Tel. HE 4114

S. MAZULAITIS

SIUVĖJAS

6920 Monk Blvd. Ville Emard, Montreal, Trāmėjus 36.

6.000 žmonių gyvena

KAIP BEZDŽIŪNĖS

Jungtinių Amerikos Valstijų mokslininkų ekspedicija, tyrimai pietų Sumatros tautes. Ši ekspedicija ilgesnį laiką išbuvo Sumatros saloje (Sumatros sala yra Indijos vandenynė, vakarus nuo Filipinų) ir jos pietinėse srityse, kurios yra gana miškingos, aptiko bene primityviausią žmonių tautelę, va dinamuosius kubus, Ekspedicijos dalyviai yra linkę manyti, jog kubus galima būtų priskirti kuriai nors indoaustalų genčiai arba baltajai rasei. Tie žmonės sunkiai beižengiamuose miškuose gyvena atskiromis

giminėmis. Kubų gyvenimas mažai kuo bepažengęs nuo beždžionės gyvenimo. Šie bene primityviausi šių dienų pasaulio žmonės telkiasi pietų Sumatros miškų gelmėse, apimančiose apie 80.000 kv. km.

Mokslininkai spėja, kad kubai Sumatroje galėjo išsikurti tarpdėdyniniame laikotarpy. Nuo tų laikų čia jie ir laikosi. Maitinasi primityviai kubai uogomis, įvairiomis šaknimis, vaisiais, varlėmis, šliužiais, gyvatėmis, driežais ir įvairiais vabzdžiais.

Jokių namų bei palapinių dar nepažįsta ir nesistato. Naktis jie praleidžia įsitaisę guoli prie medžių šaknų. Pasirenka tokias vietas, kurios apaugusios jaunais medeliais. Tatai daro, kad apsisaugotų nuo vėjo pasties. Guolio pasirinkimui po medžiu, bet ne medyje, kubai ir skiriasi nuo beždžionių, kurios paprastai mėgsta nakvoti medžiuose. Tik orangutanai negemęsta medyje nakvoti. Jis, kaip ir kubai, prie medžio kamieno įsitaiso užuovėją ir, apsikabinę medžio kamieną, praleidžia naktį. Beždžionės labai retais atvejais nakvoja dvi naktis toje pačioje vietoje. Taip pat ir orangutangas. Tik retais atvejais jis pasirenka nakvynę, kurioje jis kartą jau buvo nakvojęs. Tačiau iš įvairių šakų sudarytą ankstesnę apsaugą nuo vėjo išardo ir pasidaro naują.

Kubai yra keliaujanti tautelė. Jie nėra sėslūs ir neprisiria prie kurios nors vietos. Kur apsistoja — apsistoja laikinai. Kiekviena giminė (kubai laiko si giminėmis) laikino apsisistojimo vietą laiko laikinu maitinimosi rajonu. Paprastai apsisistojama tokiose vietose, kurios turi aiškias natūralias ribas — sunkiai pereinamos upės, etc.

Amerikiečiai, mokslininkai, ekspedicijos dalyviai bandė nustatyti kubų dvasinio bei kultūrinio gyvenimo pareiškas. Veltui. Šie žmonės, kubai, šian dien dar tebėra žemiausiame žmogiškojo gyvenimo laipsnyje. Pavyzdžiui, jei kas iš kubų giminės miršta, tai mirusius visai nelaidojamas. Jis paliekamas mirimo vietoje, o visa giminė tą vietą skubiai apleidžia, įsiekodama naujam įsikūrimui galimybių. Tačiau praėjus kiek laiko ankstesnėn „apsistojimo“ vietojėn, kur mirė kas nors iš giminės, nevengiama su grįžti. Apie kokią nors dievybę bei aukštesnę esybę kubai neturi supratimo. Ko nors paklaustas kubas visada atsako: „Aš viską žinau!“ Tokiu atsakymu kubas duoda suprasti, jog jam viskas yra žinoma jo gyvenamųjų miškų plotuose. T.

maš kraujo indais (į širdį ateina du kraujo takai ir išeina penki) ir kraują varinėja taip, kaip ir normali širdis.

Dirbtinė širdis esanti jau išbandyta ne tik su gyvuliais, bet ir su žmonėmis, darant jiems operacijas.

Jeigu dirbtinė širdis bus tiek išstobulinta, kad galės pakeičia mai veikti, tai sudarys tam tikrą mokslo srityje revoliuciją. Visų pirma, galima bus širdį operuoti ir pašalinti jos trūkumus, dėl kurių daug žmonių kankinasi ir miršta. Be to, geriau išstobulinus, galima bus normalią širdį pakeisti dirbtine, o, gal, tuo pačiu net pailginti žmogaus gyvenimą. Juk seni žmonės daugiausia miršta todėl, kad širdis neatlaiko, pavargsta ir sustoja. Jeigu tokią širdį galima bus pakeisti mechanine, pritaikius jai, gal elektros srovę su dinamo mašina, kuri varys širdies aparatą, tai reikės bijoti tikrai nebe elektros stoties sugedimo...

VAISTAI, KURIE PADEDA IŠSIPAGIRIOTI

Daugelis megstančių „gyvenimo eliksyrą“ apsidžiaugs, kad ir jų bėdos lengvėja, ypač, kai tenka būtinai greit prasišalvinti...

P. Ellis rašo, kad gaunamas iš antinkstinių liaukų (glandulae suprarenales), tam tikras hormonas gydo žmones nuo alkoholio. Tai labai svarbus atradimas, jeigu yra tikras. Be to, šis atradimas esą gerai padeda išsipagirti.

LIETUVIŠKA BALDU KRAUTUVĖ IR DIRBTUVĖ.

PARDUODAME GATAVUS PRIMAME UŽSAKYMUS IR PATAISYMAS.

ATLANTIC CITY BEDDING & UPHOLSTERING CO

899 BLOOR ST. W. TORONTO, TEL. LO 1438.

SAV. J. KAMICHAITIS. PATARIMAI VELTUI

PARDUODAMAS

PUIKUS KARAKULIO PALTAS (Persian Lamb)

naujo 1951 metų stiliaus, ūgis (size) 18 ar 20.

PROGA UŽ \$ 125.00. Tel. GR 1827 (Montreal)

Kanados ir Europos siuvėjas Toronte

JONAS INDRELĖ

siuva moderniausių fasonų vyriškus ir moteriškus kostiumus ir paltus.

DIDELIS PASIRINKIMAS geriausių anglų medžiagų. Darbas atliekamas SAŽININGAI IR GRAŽIAI.

Adresas: 202 St. Clarena Av. e, Toronto.

Telefonas: ME 8522.

Lietuvis laikrodininkas, turįs ilgametę praktiką,

ZUKAS ANTANAS

1062 Riverview Ave. Verdun, Montreal, Que. Tel. TR 2050, priima patarėjams įvairius laikrodžius.

Darbas atliekamas greitai ir sąžiningai. Kainos žemesnės, kaip kitur. Už patarėjimus garantuoja.

Kreiptis vakarais po 6.30 val

KARIUOMENĖS ŠVENTĖS
MINĖJIMAS.

Sault-Ste-Marie, Ont. Kariuomenės šventės minėjimas įvyko gruodžio 3 d. Tą dieną airių katalikų bažnyčioje buvo atlaikytos pamaldos už 1918–1950 m. laikotarpį žuvusius savanorius, karius ir partizanus. Vakare salėje po bažnyčia minėjimas buvo tęsiamas. Po išpuilingos L. B. komiteto pirmininko kalbos, žuvusieji savanoriai, kariai partizanai buvo pagerinti tylos — susikaupti minutė. Po to, vienas iš buv. Lietuvos kariuomenės karininkų skaitė tai dienai pritaikytą paskaitą.

Minėjimui užsibaigus dalyvavę ten pat turėjo progos išgulti L. O. Komiteto tai dienai parūpinto atgimimo buv. Lietuvos savaitraščio „Kario“ pirmąjį numerį. J. Sk.

ROUYN NORANDOS
KRONIKA

— Daugeliui kolonijos narių išvykus kitur, likusius spaudžia pasyvumas dėl lietuviškų reikalų. Ypač didelis nesidomėjimas paliečia lietuvišką spaudą. Gėda prisipažinti, tačiau iš viso lietuvių skaičiaus buvo vos 2 prenumeratoriai „Lietuvos Is torijos“ ir „Lietuvių Kalbos Vadovo“.

KRIMINALINĖ AR CIVILINĖ BYLA?

MES SUTEIKAME JUMS

TEISINĖ-KALBINĖ PAGALBA

Tvarkome imigracijos, pilietybės, palikimų bylas; su darome darbo, buto garantijas, dokumentus, patvirtintus vertimus; tarpininkaujame nuosavybę perkant, parduodant; atstovaujame įmonėse, įstaigose; teikiame visokeriopą informaciją; giname kanados ir kitų kraštų lietuvių interesus. Jums patarnavimus atlieka teisininkai ir kalbininkai, studijavę Amerikos bei Europos universitetuose.

JONAS J. JUŠKAITIS

907 Dundas St. W., Toronto, Ont., Canada. Tel. PL 4880

**VICTORIA
CLEANERS
& DYERS CO.**

EXPERT CLEANING & DYEING
SERVICE FOR CLOTHES AND
HOUSE FURNISHINGS OF
ALL DESCRIPTIONS
MINOR REPAIRS.
RUGS AND CHESTERFIELDS
CLEANED
CITY-WIDE PICK-UP
AND DELIVERY
FUR AND GARMENT STORAGE

2832 ALLARD
TR. 1135

MONTREALIS 2836 Allard Tr. 1135

Mes valome ir dažome
įvairius, kaip vyriškus,
taip moteriškus drabužius.
Taip pat išvalome
apslaustus nuo lietaus
uždėdami jiems „Drex“,
kad neperleistų vandens
ir duotų gražesnę iš-
vaizdą.

Taipgi valome visokiausios rūšies karpetus ir fotelius (Chesterfields), gardinus lengvus ir sunkius. Sutaupome rūbus (iširimus), įsiuvame sagas ir pan. Kiekvieną orderį paimame iš namų ir pristatome į namus.

Už mūsų atliktą darbą
garantuojame.

Dėl informacijų prašome
telefonuoti TRenmore 1135
(galima pašaukti lietuviškai).

Lietuviai savininkai:
J. Kriaučiūnas
J. Matulaitis
A. Majauskas

PONIŲ IR PANELIŲ DĖMESIUI!
Taisau mašina „Nylon“ ir visokių rūšių moteriškų šilkinų kojinių nubėgusias akis.
Pataisymai be jokių žymių.
PIGIOS KAINOS: tik 10 centų už vieną akių nubėgimą. Galima siųsti ir paštu.
VALĖ IVANAUSKIENĖ
854 Allard Ave Verdun, Montreal, P. Q. Tel. HE 7596

MŪSŲ SPORTAS

ADELAIDĖS SPORTO KLUBAS „VYTIS“.

1950 m. kovo 26 d. įsistėjusio VI. Požela skaitė įdomią gėlių lietuvių sporto klubas „Vytis“ yra dar naujagimis ir žengia pirmuosius žingsnius.

Išrinktoji valdyba stengiasi suburti visa lietuviška jaunimą po lietuviškom spalvoms. Vieni aktyviai gina klubo spalvas, kiti remia savo mėnesinį nario įnašais klubo veiklą.

Kol kas sąlygos veiktį yra blogos, nes neturime savo patalpų, kur galėtume būti susirinkti bei pabendrauti, bet valdyba daro pastangų surasti patalpas miesto centre. Bus suorganizuotos dar stalo teniso ir šachmatininkų sekcijos. Dabar aktyviai veikia tik krepšinio klubas, kurį dalyvauja Pietų Australijos krepšinio pirmenybėse A laipsnyje ir teikia klubui daug viltų.

Atvykus p. Baronaitei-Grebliūnenei į Adelaidę, prie klubo bus įsteigta tautinių šokių sekcija. Mūsų jaunimas galės išmokti gražių lietuviškų tautinių šokių.

Balandžio 30 d. buvo klubo susirinkimas. Susirinkimo me-

tuose dalyvavo VI. Požela, skaitė įdomią paskaitą. Valdybai pasiūlyta, kad rusai, viešdami Anglijoje, žiūrovas. Kada jis prisistatė (rungtynėms teisėjauja tik rusai teisėjas. — Kbr.) visuomet

Jūra.

RUSAI FUTBOLININKAI
SKANDINAVIJOJE.

Žinoma Maskvos futbolo komanda „Spartak“, šiuo metu vieši Norvegijoje.

Žinomas vokiečių sporto laikraštis „Sport Magazin“, Londono korespondentas pažymi, kad rusai, viešdami Anglijoje, žiūrovas. Kada jis prisistatė (rungtynėms teisėjauja tik rusai teisėjas. — Kbr.) visuomet

DOMAS BUČINSKAS

GENERALINIS APDRAUDEJAS

Lietuviai, apdraudimo atstovas, kuris atlieka visų rūšių apdraudimus, geriausiomis sąlygomis.

Skambinkite telefonu arba užkirkite:

Kasdien:
Nuo 9 ryto iki 7 vak.
Tel. Fa 6844

Antradieniais ir ketvirtadieniais nuo 8 iki 10 vak.
3664 St. Famille St.
Montreal, Que.
Tel. Ha 6708

HAMILTONIEČIŲ DĖMESIUI!

Rašau prašymus, laiškus, darau vertimus iš lietuvių, vokiečių, rusų į anglų k. Tarpininkauju įvairiais reikalais įstaigose, perkant, parduodant nuosavybę etc.

Juozas Valevičius.

285 John N. Hamilton, Ont. Tel. 7-0002
Kreiptis po 5 val. p. p. ir šešt.

TR. 8112

Skaniai užkąsite, atsigersite gaivinančių gėrimų ir pasiklausysite plokštelių muzikos

LIETUVIŲ SVETAINĖJE

pas BRONIŲ JAZOKĄ

7682 EDWARD St. (kampas 6 av.), VILLE LASALLE.

LIETUVIAI PAS SAVUOSIUS!

National Restaurant

Lietuviškas Restoranas.

SAV. M. ŠUKYS.

633 Church Ave (prie Verdun Ave) arti naujosios lietuvių bažnyčios. Tel. TR 0141
Atdara kasdien ir sekmadieniais po pamaldų.

ATEITIS BE ROPESČŲ.

ŠEIMA APĖPINTA

Gerusia proga apsirūpinti ateitimi ir išvengti gydomosi išlaidų jeigu laiku apsišausi,

„THE MACCABEES INS.CO.“

kuri jau 72 metus sąžiningai patarnauja ir draudžia nuo nelaimingų atsitikimų, ligos atveju ir specialiai mažamečius vaikus.

Informacijas teikia ir apdraudimą atlieka naujai paskirtas atstovas:

JONAS BERŽINSKAS,

88 Annette St., Toronto, Ont., telef. LY. 2816.

P. S. Draudimas atliekamas ir provincijoje gyvenantiems (šeštadieniais ir sekmadieniais).

Edmond COURCHESNE

Advokatas

CIVILINĖS IR KRIMINALINĖS BYLOS.

10 ST. JAMES ST. W., KAMB. 308

TEL. HA 4607 MONTREAL.

SOTUS ALKANAM PADEK

A/D OVERSEAS, INC., 2244 W. 23rd PLACE, CHICAGO 8, ILL., USA.

Aid Overseas, Inc. siūnia maisto siuntinius į visas 4 Vokietijos zonas ir kitus Europos kraštus, išskyrus SSRS. Siuntiniai yra pilnai apdrausti nuo dingimo. Pristatymas trunka apie 15–20 dienų.

Aid Overseas, Inc., maisto siuntiniai pokuojami Europos sandėluose, o užsakymai iš Chicago siunčiami AIR MAIL.

UŽSAKANT DIDESNIUS KIEKIUS DUODAMA NUOLAIDA.

Siuntinys Nr. 14—\$ 5.70
2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaulinių taukų
2 sv. cukraus
1 sv. marmelado
1 sv. kiaulienos mėsos
2 gab. tualet. muilo

Siuntinys Nr. 19—\$ 9.95
4 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaulinių taukų
2 sv. margarino
2 sv. marmelado
4 sv. degintos kavos
4 1/2 sv. cukraus

Siuntinys Nr. 21—\$ 6.10
2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaulinių taukų
2 sv. degintos kavos
1 sv. šokolado

14 ozs. kondens. pieno
2 gabalai tualetinio muilo

Siuntinys Nr. 23—\$ 7.70

5 sv. rūkytų lašinių
5 sv. degintos kavos

Siuntinys Nr. 24—\$ 11.50

5 sv. rūkytų lašinių
3 sv. kiaulinių taukų
2 sv. margarino

5 sv. degintos kavos
2 sv. marmelado
2 sv. sūrio 40% riebi.

Siuntinys Nr. 25

E. 10 sv. kiaulinių taukų \$ 5.50
C. 15sv. kiaulinių taukų \$ 7.40

Siuntinys Nr. 30

A. 5 sv. deg. kavos \$ 6.40
B. 5 sv. degintos kavos 5 dėžutėse \$ 6.75
C. 4 sv. deg. kavos (į pr. zoną) ... \$ 6.00

Siuntinys Nr. 94

A. 5 sv. šokolado \$ 5.30
C. 5 sv. kakavos. \$ 4.50
I. 5 sv. margarino \$ 3.70
B. 8 sv. bičių med. \$ 5.00

PADĖKOS

PADEKA IŠ FRANCŪZIJOJOS.

Per išstus 1950 m. mums, Siaurės - Rytų Prancūzijoje, Moselle D-te, L'Hopitale apylinkėse gyvenantiems lietuviams, „Nepriklausoma Lietuva“ buvo reguliariai siuntinėja ma. Už šią Jūsų malonią paslaugą mes, saujelė L'Hopitale apylinkės lietuvių, nuoširdžiai

atgal, tačiau būkit toks malonus, pasilikti stadione iki pat pirmenybių pabaigos. . .

— Vengrijoje prarastas valymas, ir sporto organizacijos. Iš Vengrijos Futbolo Sąjungos pašalinti trys asmenys, o iki spalio mėn. 31 d. iš 1900 sporto organizacijų, turi būti pašalinti visi asmenys, priešingai nusistatę dabartinei santvarkai.

— Nors iki 1952 m. Helsinkio Olimpijadės yr daug laiko, tačiau artimiausiu metu visoje Suomijoje įsteigiami svetimų kalbų kursai.

— Šiuo metu visa Vokietija gyvena pirmųjų tarpvalstybinių futbolo rungtynių nuotai komis. Jos įvyksiančios š. m. lapkričio mėn. 22 d. Stutgarte, su Šveicarija. Bilietų kainos nuo 1,5 DM iki 7 DM.

— Vokiečių sportas, prie Jurgio Dementavičiaus, kilusio tarptautinio „žaliojo stalo“ daugiausia paramos susilaukia ap. seniau dirbusio Norando, iš švedų ir šveicarų atstovų, ku P. Q. Atsiliepimą prašau siųsti adresu: Mrs. A. Evenz, Mar tykiuose turi labai didelę įtaką. shall Str., Hanover, Ont.

dėkojame. Šis laikraštis praskaidrina mūsų vargingą gyvenimą svetimoje šalyje ir kartu mus jungia su didesne lietuvių bendruomene, gyvenančia ant pus vandenyno. Kiekviena kartą mes jo ilgėdamiesi laukiame ir gavę perskaitome visą nuo pirmojo iki paskutinio žodžio. Kadangi Prancūzijoje lietuviško periodinio laikraščio nėra, nes čia nedidelis kiekis lietuvių yra plačiai išsisklaidę, todėl „Nepriklausoma Lietuva“ mums yra vienintelis žinių šaltinis apie pasaulio lietuvių bendruomenę.

Todėl Gerb. Redaktoriau, teiktės priimti mūsų gilią padėką už „Nepr. Lietuvos“ siuntinėjimą per 1950 m. Tikimės, kad ir ateinančiais, 1951 m. p. Redaktorius mūsų neapleis.

Reikiame pagarbą
L'Hopital Lietuvių Bendruom.

PAIEŠKOJIMAI

— Jieškau Juozo Bernoto su šeima, paskutiniu laiku gyvenusio Traunstein'e, Kurhaus Camp.

Bronės Žilinskaitės, gyvenančios Kanadoj. Turinčius kokių nors apie juos žinių, prašom pranešti Antanui Bernotui, gyvenančiam Rooty-Hill, Wallgrove Camp N. S. W. Australia.

— Antanas Evenz pajieško Jurgio Dementavičiaus, kilusio Rumšiškių miestelio, Kauno daugiausia paramos susilaukia ap. seniau dirbusio Norando, iš švedų ir šveicarų atstovų, ku P. Q. Atsiliepimą prašau siųsti adresu: Mrs. A. Evenz, Mar tykiuose turi labai didelę įtaką. shall Str., Hanover, Ont.

Lietuviška krautuvė

„Richard's Meat Market“

SAV. POVILAS PETRONIS.

Lietuviškos gamybos dešros, įvairių rūšių mėsos, daržovės, groseterija.

5898 Verdun Ave., Verdun TR 0281

DAŽYKLA

SAV. JURGIS MERKYS,

251 St. John St. Longeuil. Telefonas: 7578.

Dažo palтус, sukneles, visokius kitus drabužius ir visokias medžiagas.

20-ties metų patyrimas — geriausia garantija už atliekamą darbą.

PAFIGINTOS KAINOS LIETUVIAMS!

TEL. FL. 2682

Marche BOULEVARD Market

SAV. PAUL GUDAS,

MĖSA, ALUS, GROSETERIJA, DARŽOVĖS.

6033 Monk Blvd., VILLE EMARD, Montreal.

VISIEMS LIETUVIAMS GERAI ŽINOMAS

LAIDOTUVIŲ

DIREKTORIUS

J. H. BENOIT

Funeral Director

NELAIMIŲ ATVEJU VISADA PASIRUOŠES PADETI

2102 FULLUM ST.

AMherst 0694

Edouard MONDOR

Notaras

10 ST. JAMES ST. W., KAM. 308.

TEL. LA 5022 MONTREAL.

BENDROS NAUJUJŲ METŲ SUTIKTUVES

Aušros Vartų parapijos salėse, 377 Willibrord St., Verdune, gruodžio 31 dieną, sekmadienį, 8 valandą vaaro:

1. BUS BENDRA GAUSI IR IR GERA VAKARIENĖ SU STIPRIAIS IR SILPNAIS GERIMAIS;
2. BUS LINKSMI ŠOKIAI, KURIE TRUKS LIGI 1 VALANDOS NAKTIES;
3. BUS GERA IR GAUSI LOTERIJA, KURIOJE BUS VERTINGŲ FANTŲ.
4. BUS BENDRAS NAUJUJŲ METŲ SUTIKIMAS LYGIAI 12 VALANDĄ NAKTIES.

Naujųjų Metų sutiktuvės yra ruošiamos gavus specialų leidimą, nes šiemet sutiktuvės yra bendrai suvaržytos.

VISI TAUTIEČIAI maloniai prašomi skaitlingai atsilankyti, bet patariama iš anksto apsirūpinti įėjimo pakvietimais, kurių galima gauti Aušros Vartų klubijoje, 377 Willibrord St., Verdun, „Nepriklausomos Lietuvos“ redakcijoje, Ville Lasalle, pas K. Toliusį, Rosemounte pas p. Navikėną. Įėjimas 2 doleriai.

MONTREAL

MONTREALY SUSIRINKS TRYS DIDIEJI

Numatyta, kad Montrealy sausio 20 dieną vakare susirins Trys Didieji menininkai: artistas **Henrikas Kacinskas**, literatūros laureatas **Bernardas Brazdionis** ir humoristas rašytojas **Antanas Gustaitis**, kurie čia tures pirmos rūšies vakarą. Čikagoje jų pasiklausyti buvo su sirinke per du tūkstančius publikos, Clevelande — apie pusantro tūkstančio. Jau jie yra užprašyti sausio pabaigai į Detroitą ir kitas Amerikos vietas. O į Montrealį žada atvykti vasario 20 dieną, šeštadienį. Bet apie tai smulkiau bus pranešta sekanciuose „NL“ numeruose.

SLA MĖNESINIS SUSIRINKIMAS

Mėnesinis ir paskutinis šių metų Susivienijimo Lietuvių Amerikoje pašalpinės bei apsidraudimo organizacijos Montrealy 123 kuopos visuotinis narių susirinkimas įvyks gruodžio 31 d. Aušros Vartų parapijos salėje tuojau po pamaldų, apie 1 val. p. p. Maloniai prašomi visi ir neapsimokėjusieji nario mokesčius, atsilankyti ir būtinai apsimokėti.

KŪČIOS MONTREALY

Šiemet lietuviai Kučias šven-tė skaitlingai — vieni šeštadienį, kiti sekmadienį. Kučių dieną, gruodžio 24 d., 12 val. nakties buvo Bernelių mišios, kurios buvo laikomos iškilmingu būdu — su asistine ceremonija.

KALĖDŲ MONTREALY

Kalėdos Montrealy šiemet, kaip ir kitais metais, buvo viena iškilingiausių metų švenčių, kuriai montrealiečiai daugiausia ruošėsi ir daugiausia aukojo.

Jau anksti prieš Kalėdas mieste demonstravo Kalėdų Senelis, vežamas ełnių. Vaikams tai sudarė didžiausią ir įspūdin-giausią šventę. Paskui Kalėdų Senelis didžiosiose krautuvėse, priiminėjo didžiulius vaikučių eiles, kurios valandomis slinko prie Kalėdų Senelio ir prašė iš jo dovanų. Žinoma, jų prašymas buvo patenkintas ir kalnai paruoštų dovanų tirpo ir tirpo...

Bet ir suaugusieji nebuvo priešingai pasinaudoti Kalėdų Senelio paslauga. Jis turbūt į kiekvieną namą buvo atsilankęs. Įsigalėjusia tradicija, montrealiečiai vieni kitiems do-vanojo reikalingiausius daiktus. Žinoma, turtingesniųjų Kalėdų Senelis buvo duosnėnis, o neturtingųjų — šykštus... Visokiu atveju prekių apyvarta dėl Kalėdų Senelio gerokai padidėjo.

Beje, Kalėdų Senelis savo pa-pratimu dovanas sudeda po eg-laitėmis, kurių Montrealis su-naudojo visą miškėlį. Eglutės

PAIEŠKOMA

gera lietuviška šeima, kuri su-tiktų, už gerą atlyginimą, auk-lėti 4 metų, mamos netekusią mergaitę. Teirautis: 4843 Jeanne - Mance. Tel. DO 1390.

daugelio montrealiečių ištato-mos lauke ir papuošiamos viso-kių spalvų lempomis. Miestas todėl žibėję žibėjo eglutėmis. Eglučių nemaža pristatė aikš-tėse miesto savivaldybės.

Žmonės tikrai daug aukojo Kalėdoms.

KŪČIOS PER RADIJĄ

Prof. A. Bourgeois, kuris lietuviams reiškia didelį palan-kumą, rūpesčio dėka, gruodžio 24 d. 5 val. p. p. per Montre-alyo CKAC stotį buvo prancū-ziškai - lietuviška transliacija, kuriai gražią įžangą ir užbaigimą šiltais žodžiais lietuviams ir Lietuvai padarė pats profesori-us, išreiškęs viltį, kad Lie-tuva susilauks laisvės ir nepri-klausomybės gražinimo. Aušros Vartų parapijos klebonas kun. dr. T. J. Kubilius, S. J., kalbėjo apie religinius lietuvių papročius, op. I. Lukoševičienė — apie lietuvių liaudies pa-pročius. Op. sol. E. Kardelienė giedojo kalėdines giesmes, o pianistas K. Smilgevičius skambino fortepijonu Debussy „Varpus“.

MONTREALIO SKVL LIETUVISKAI

Jau gan ilgokas laikas, kai Montrealyo SKVL radijaus sto-tis, kiekvieną sekmadienį, 9.30 val. vakaro duoda programą, pavadintą „Gipsy Canada“. Be veik kiekvienoje programoje, skamba ir lietuviški garsai. O ypač ji buvo lietuviška gruodžio 17 d. Programa buvo pradėta šiom lietuviškom dainom: Man pasakė karveliukas, Mylėjau mergelę, Noriu miego, Siuntė mane močiutė. Jas dainavo čia gimusio balsas, palydint puikiai muzikai. Progra-ma tęsėsi 15 min.

Kaz. Ambrasas.

LANKĖSI SVEČIAS IŠ ČIKAGOS

Šiomis dienomis Montrealy lankėsi pas broį iš Čikagos kun. Gureckas, kuris Kalėdų dieną Aušros Vartų parapijos bažnyčioje laikė šv. Mišias iš Montrealyo kun. Gureckas grįž-ta į Čikagą.

Atominė bomba?...

Kai visas pasaulis gaminasi atomines bombas — tuo tarpu mūsų gerb. p. p. Statkai, Londone, Ont. 355-357 — Clarence St., vietoje atominės bombos, įrėngė gražią — jaukią lietuvišką salę!

Salės atidarymas ir krikštas vaidu „BALTICA“ įvyksta 1950 m. gruodžio mėn. 31 d., 9.30 val. vak.

NAUJUJŲ METŲ SUTIKIMO PROGA

Programoje:

- a. Salės atidarymas,
- b. Pirmas pasirodymas Liet. vyr. kvarteto, vadovaujant muz. p. Bagdonavičiui.
- c. Dainuoja Lat. operos solistė.
- d. Linksmoji dalis ir kitos įvairenybės.

Šokiams groja viena iš žymiausių Londono Jazz-kapelių. Veiks turtingas bufetas su įvairiausių gėrų pasirinkimu. Todėl kviečiame visus tolimųjų ir artimųjų apylinkių lietuvius, nepraleisti šios retos progos, atsilankyti ir dalyvauti šiose didžiulėse iškilmėse.

Londono Lietuvių - Latvių S-gos Valdyba.

L. B-nės Windoro skyr. norėdamas pasitarnauti savo tautiečiams, gyv. Windore, Londone, Hamiltone, Toronte ir kitur, daro progą susitikti su Detroito gyvenančiais lietuviiais.

1951 M. SAUSIO MĖN. 6 D. Windore, Seminol 2585, rūmunų salėj,

ruošia

SUBUVIMĄ - ŠOKIUS

Graži muzika ir bufetas. Salė atidaryta nuo 20 val. Informacijų gausit pas v-bos pirm. Edv. Zatorskį — Ben-jamin Ave. 1564.

Windsor skyr. v-ba. Windsor, 1950. gruodžio 11.

D. L. K. VYTAUTO KLUBAS

Ši šeštadienį ruošia Naujųjų Metų sutikimo

ŠOKIUS

puikioje lietuviškoje salėje prie geros muzikos. Maloniai kviečiami visi lietuviai jaukiai ir linksmi praleisti laiką.

Pradžią 8.30 val. vakaro.

Įžanga 50 centų.

Adresas: 2161 St. Catherine East. Telefonas: CH 0480.

MONTREALY ŽIEMA

Kučių, gruodžio 24 d., Montrealy buvo atodėrkis ir didelis rūkas. Buvo net graustinis. O Kučių vakarą kilo stiprus vėjas, tuojau atšalo ir Kalėdų pirmąją dieną buvo jau apie 10 žemiau nulio C arba apie plius 14 F, ir gruodžio 26 dienos naktį temperatūra dar nukrito ir rytą buvo jau minus 14 C arba apie minus 5 F. Gruodžio 27 rytą keliais laipsniai temperatūra pakilo, bet per tris dienas gana intensyvaus šalčio šv. džio 25 ir 26 d. ji nepaprastai Lauryno upė jau užšalo. Gruodžio 27 d. ji nepaprastai tirstai garavo. Čia pat formavosi debesys, kurie, kildami, dengė saulę, o gruodžio 27 d. jau beliko garuoja tikrai kriokliai ir atskiros akvaros, iš kurių kilo rūkas ir kūrėsi debesėliai. Pernai tikrai antroje žiemos pusėje ta upė begalėjo užšalti.

PP. ANDRUSKEVIČIŲ ŠEIMA

prieš Kalėdas susilaukė prieauglio — dukrelės. Sveikiai augti — šeimos džiaugsmui.

DR. SULMA

Montrealyo universitete išlaikė patikrinamuosius egzaminus ir gavo gydytojo praktikos teisę Kanadoje.

ŠAUNIOS VESTUVĖS.

Pirmąją Kalėdų dieną Aušros Vartų parapijos bažnyčioje iškilingai susituokė „TŽ“ linotipo meisteris Karolis Rusinas su Aldona Niauraite. Sutuktuvės buvo iškilingos; mišias laikė čikagietis kun. Gu-dieną Aušros Vartų parapijos bažnyčioje laikė šv. Mišias iš Montrealyo kun. Gureckas grįž-tas į Čikagą.

dina. Paskui buvo gražios vaišės, kuriose dalyvavo apie 80 asmenų. Jaunavedžiai susilaukė daug sveikinimų, dovanų ir linkėjimų.

Reikia pastebėti, kad p. Niauros šeima bolševikų išardyta: pats p. Niaura su jauniausiu sūnum ir dukrelė Aldo na išliko neišvežti į Sibirą, nes tuo metu nebuvo namie; p. Niaurienė ir jauniausioji dukrelė enkavedistų rastos namie ir išvežtos į Sibirą; vyresnysis sū-nas — agronomas — nežinia kur, nes pateko apsupiman ir dingo be žinios. Pp. Niaurų šeima yra ūkininkų šeima. P. Niauros brolis yra žinomas ver-duietis.

Linkime naujai porai laimin-go gyvenimo ir sėkmės, o p. Niaurai stiprybės ir valios ligi laukiamosios ateities.

LIETUVIŲ NAMO REIKALAI

vystomi ir toliau. Paskutiniame valdybos posėdyje nutarta energingai vykdyti visuotinio šėriminkų susirinkimo nutarimus: įteisinti bendrovę, išbaigti sklypų pirkimą ir platinti šėrus.

Visos organizacijos ir visi tautiečiai prašomi dėtis ir bendrą darbą, siekiant bendro tikslo, nes lietuviai ligšiol neturi salės, kurioje galėtų visi susirinkti ir būti šeiminingais. Montrealyo Lietuvių Namus vis dėlto pastatykime. Šėrus pirkti galima išsimokėtina.

Pranešimai

VISI GAUSITE

Kadangi prieš Kalėdų šven-tes yra gaunama labai daug užsakymų, tai bendrovės darbuotojai stengiasi kuo skubiausiai išsiųsti maisto siuntinius, o apie pinigų gavimą pakvitiavimai bus išsiųstinėti tuoj po švenčių — sumažėjus darbiui.

Aid Overseas, Inc. Bendrovės visi siuntiniai siunčiame ne per US Post Parcel (siuntiniai siunčiami ne iš JAV), bet iš Europoje esančių sandėlių, ti-gi čia yra siunčiami oro paštu laiškai su užsakymais. Tai tas V. Gudeliui.

Sveikinu Naujais Metais savo Bičiulius ir Geradarius Kanadoje: Nastutę ir Juozą Kisieliū, Kotryną, Antaną ir Vytautą Margius Toronte, Miką Reinetą ir Juozą Lukoševičių Montrealy, ir Kun. Ant. Sabą Kanadoje ir kitus artimuosius!

Kl. Prielgauskas, „NL“ bendradarbis.

MONTREALIO LIETUVIŲ KAPELOS LITUANICA DIDELIS POPULIARIOS MUZIKOS

KONCERTAS

Koncerto solistai:

Op. sol. PR. RADZEVICIUTĖ.

Sol. BR. MARIJOŠIUS.

Pijanistė DANUTĖ RAUTENS.

Koncertas įvyks Toronte 1951 m. sausio 13 d., šeštadienį, 7 val. vak. žinomoje šv. Stanislovo salėje, Denison ir Wolesley gatvių kampas (arčiau Queen str.). P okocnerto ŠOKIAI grojant LITUANICOS Jazz-Capellai.

Bilietai gaunami lietuviškose valgyklose: „Park restaurant“, „Baltic restaurant“, „Tulpės“ valgyklose ir prieš koncertą prie įėjimo.

LINKSMI ŠOKIAI.

Sausio 13 d. YMCA salėje, rektoriui iš Varšuvos, kad jis nusprendė pasilikti Lenkijoje. Dr. Infeld, kuris yra gimes Krokuvos ghetė, turėjo aplėsti Lenkiją 1936 m. Tremtyje jis greitai atsižymėjo matematiniais gabumais ir kurį laiką dirbo kartu su prof. dr. A. Einsteinu mokslinį tyrinėjimo darbą JAV. Vėliau jį priglaude Kanada. Ji buvo suteikusi jam ir pilietybės teises. Kai prof. I. paprašė Toronto Universitetą vienu metu atostogų, kad galėtų lektoriauti krašte už geležinės uždangos, tuo prašymu praėjusią vasarą buvo susidomėjęs net Kanados parlamentas. Kai kurie jo nariai buvo nuomonės, kad prof. I. nereikėtų išduoti Kanados Užsienio paso, nes jis galis išduoti už-
mauoje atomines paslaptis.

„Perkūno“ skautai vyčiai.

VAIKŲ EGLUTĖ

Šeštadieninė mokykla Toronto lietuvių vaikams, mokyklnio ir priešmokyklinio amžiaus, sausio 7 dieną, 3 val. po pietų Ukrainiečių salėje, Bathurst St. 404, ruošia eglutę, kurios metu vaikučius aplankys Kalėdų Senelis su dovanomis. Vaikai sekmdieniais registruojami parapijos salėje.

SPAUDOS BALIUS

Sausio pabaigoje Toronte, Montrealyo pavyzdžiu, ruošiamas spaudos balius, kurį organizuoja „TŽ“.

ATEITININKAI

savo 40 m. sukaktuvių progą pasikvietė iš Detroito prof. P. daiskį, kuris Toronte paskaitė paskaitą.

TVARKOSI TORONTO ALOK

Apylinkės Laikinasis Organizacinis Komitetas, susidūręs su piniginiiais sunkumais, nutarė iš organizacijų, įeinančių į ALOKą, paprašyti komiteto reikalams įnašų.

KULINARIJOS KURSAI

Užbaigti kulinarijos kursai, kuriuos vedė p. Sdaržinskienė. Ta proga kursantės suruošė po būvį, kuriam pačios pagamino valgių. Pobūvio metu buvo kalbų ir kursantės vedėjai pareiškė padėką.

UNIVERSITETO PROFESORIUS NEGRĮŽTA IŠ KOMUNISTINĖS LENKIJOS

Dr. L. Infeld, matematikos profesorius Toronto Universitete, parašė šio universiteto

rektoriui iš Varšuvos, kad jis nusprendė pasilikti Lenkijoje. Dr. Infeld, kuris yra gimes Krokuvos ghetė, turėjo aplėsti Lenkiją 1936 m. Tremtyje jis greitai atsižymėjo matematiniais gabumais ir kurį laiką dirbo kartu su prof. dr. A. Einsteinu mokslinį tyrinėjimo darbą JAV. Vėliau jį priglaude Kanada. Ji buvo suteikusi jam ir pilietybės teises. Kai prof. I. paprašė Toronto Universitetą vienu metu atostogų, kad galėtų lektoriauti krašte už geležinės uždangos, tuo prašymu praėjusią vasarą buvo susidomėjęs net Kanados parlamentas. Kai kurie jo nariai buvo nuomonės, kad prof. I. nereikėtų išduoti Kanados Užsienio paso, nes jis galis išduoti už-
mauoje atomines paslaptis.

Bet artimi jo bendradarbiai tvirtina, kad jis niekada nedirbės tokio mokslinio darbo, kuriame jis būtų galėjęs įsigyti praktiško žinojimo, galinčio būti panaudoto prie atomo skaldymo proceso pagreitino.

Prof. dr. L. Infeld buvo pripažintas kaip vienas iš gabiųjų šiuo metu gyvenančių matematikų, kokios jo politinės pažiūros ir bebūtų buvusios, jo negrįžimo yra paliesti ir lietuvių studentai, einą aukštųjų matematikos mokslus Toronto Universitete.

Jonas J. Juskaitis.

VOKIETIJOJE DAR YRA 10.405 LIETUVIAI TREMTINIAI

BALF igaliojinių Vokietijoje pranešimu, šiomis dienomis Vokietijoje buvo 10.405 lietuvių tremtiniai (stovyklose ir už stovyklų ribų), kurie reikalingi drabužių, maisto vaistų ir kitų daiktų. Iš to skaičiaus daugiausia lietuvių yra Britų zonoje — 6.170 asmenų; antroje vietoje Amerikos zona su 3.350 asm. Mažiausia lietuvių yra Prancūzų zonoje — 467 asmenų. Sveikiems ir darbingiems išvažiuojant iš Vokietijos, likusių ten lietuvių būklė sunkėja, nes ligonių, invalidų, senelių ir kitų nedarbingųjų nuosimtis sparčiai didėja.

SVEDIJĄ UŽPLŪDO ŠNIPAI

Didėjant tarptautinės būklės įtempimui, padažnėjo į Svediją nelegalus komunistų šnipų atvykimas, pareiškė švedų pareigūnas. Jie atvyksta dažnai, kaip politiniai pabėgėliai, iš už geležinės uždangos kraštų ir prašo prieglaudos, kaip komunistų persekiojami. Tačiau po kurio laiko išsnipinėję tikruosius pabėgėlius su informacijomis vėl grįžta atgal. Tokiems asmenims atvykti į Svediją nesunku, nes sienos apsauga yra silpna, dėl to nelegaliai atvykę gali kur nors krante iš laivo išlipti ir toliau nepastebėti keliauti. Ryšium su tokiais reiškiniais, švedų valdinės įstaigos kreipėsi į gyventojus, prašydamos juos pranešti apie pastebėtus įtartinus užsieniečius.